

Värskeim info õppimisvõimaluste kohta Eestis ja mujal maailmas

EDASIÕPPIJA

teatmik gümnaasiumilõpetajale

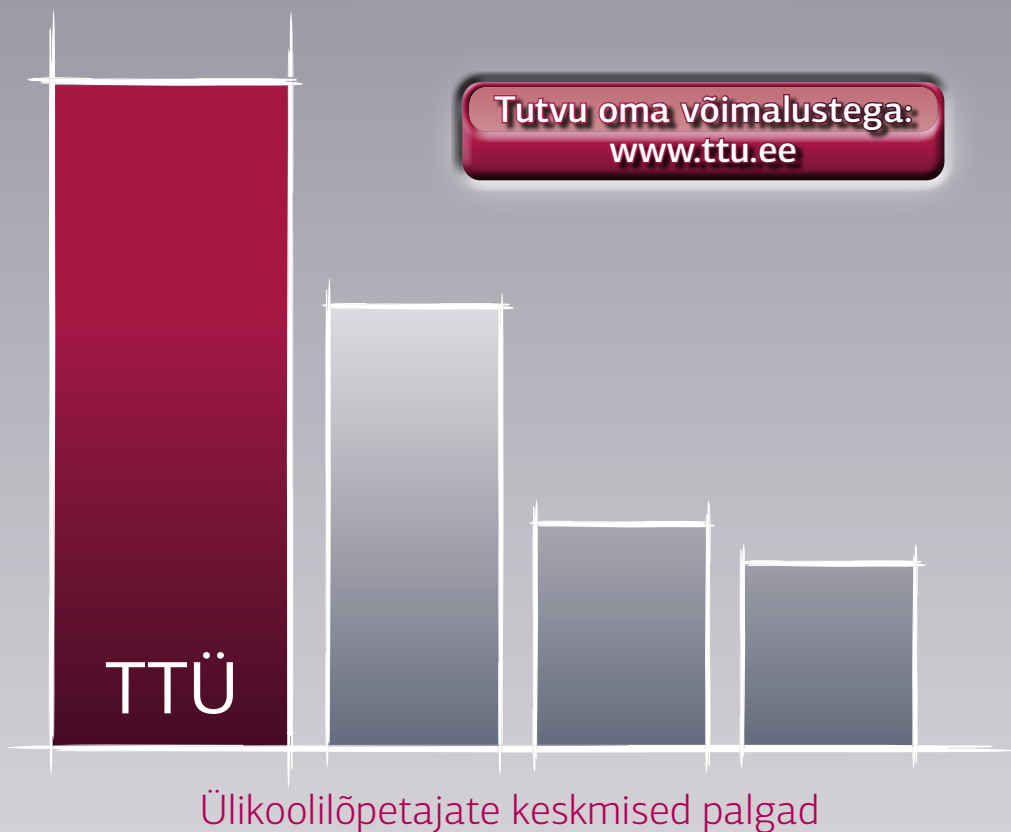
2013

TALLINNA
TEHNIKAÜLIKOOL

Kõige konkurentsivõimelisemad vilistlased!

Tutvu oma võimalustega:
www.ttu.ee

* RAKE VILISTLASUURINGU PÕHJAL

Hea koolilõpetaja!

2001. aastal, mil te oma kooliteed alustasite, ei olnud Eesti Euroopa Liidus ega ühinenud NATO-ga, meil olid rahakotis kroonid ning Facebooki ei olnud veel keegi leiutanud. Nüüd, 12 aastat hiljem, kui olete kooli lõpetamas, ei piisa nentimisest, et maailm teie ümber on muutunud. See on pidevas muutumises ning tuleb lisada ka seda, et just teie olete need, kes neid muudatusi tulevikus juhtima ja ka välja mõtlema peavad.

Tähtis on teha midagi väga hästi, kõige paremini maailmas – on see toidu valmistamine, laste õpetamine, arvutiprogrammide loomine või raketi lennutamine kosmosesse. Kui olete oma valdkonnas parimate seas, ongi tulemuseks või saavutuseks parim toit, kõige tublim laps, nutikaim programm ja tehniliselt läbimõelduim rakett.

Sihtide seadmisest saab kõik alguse, sihid on edu pant, kuid nende saavutamise nimel peab tegema kõvasti tööd ning õppima terve elu.

Soovin teile arukust õigete valikute tegemisel ja sihikindlust oma unistuste täitmisel!

Jaak Aaviksoo

Haridus- ja teadusminister

Mida on vaja elus läbi löömiseks?

SIHIKINDLUS ARENG
finants
ENESETEOSTUS
magistriõpe
TARKUS
seminarid
HARIDUS KUTSE
õrjuhtimine
MÜÜK
EDUTURUNDUS
suhtlemine
ETTEVÖTUKKUS INFO
DIPLOM võimalused
õppekava päevaõpe

ÄRI AMET aeg
inglise keel
KOGEMUSED
ainepunkt
ÕPPIMINE
õhtuõpe
PRAKTIKA meeskond
visioon
KEELED ESIVÄRGI
kursused
magister
JULGUS
edukus
RAHVUSVAHELISUS
MAJANDUS
haldus ERIALA

TEORIA
väärtused
ÜLICOOL
moodulid
ETTEVÖTE
VASTUTUS
ühiskond
semester
rahandus

EETIKA
eksamid
KOOSTÖÖ
otsused
karjäär
KOOLITUSED
semiootika
stipendiumid
ANALÜÜS

JUHTIMINE
TEADMISED
tõhusus

Juhi oma edu ise ja astu EBSi!

Bakalaureuseõppe erialad

Rahvusvaheline ärijuhtimine

Spetsialiseerumissuunad:

- Turundus ja kommunikatsioon
- UUS! Ärirahandus
- UUS! Teenusmajanduse juhtimine (koostöös Teenusmajanduse Kojaga)

Ettevõtlus ja ärijuhtimine

Valikmoodulid:

- Loomemajandus
- Müük
- UUS! Kinnisvara (koostöös Uus Maa Kinnisvarabürooga)

Võõrkeeled ja ärikorraldus

Valikmoodulid:

- Hotellivastuvõtt ja konverentsikorraldus
- Turundus ja kommunikatsioon
- UUS! Teenusmajanduse juhtimine

Vaata lähemalt: www.ebs.ee

3	Hea koolilõpetaja!	32	Õppelaen – kellele ja milleks?
6	Mis saab pärast kooli lõpetamist?	33	Eduka sisseastuja meespea
9	Riigieksamite toimumise ajad 2013. aastal	35	Tuult tiibadesse lennuakadeemiast
11	Leia oma rada	38	Ajateenistus on kasulik
13	Millisel erialal tasub õppida?	39	Kõrgem Sõjakool annab juhtimiskogemuse
14	Mida uut pakub EBS 2013. a sisseastujatele?	40	Tee unistuste tööni
15	Värske üliõpilase leksikon	42	Riik toetab õppijaid
16	Kõrgharidusreformist	44	Kõik on uus septembrikuus
19	Tallinna Ülikool ja kõrgharidusreform	46	10 põhjust, miks tulla Sisekaitseakadeemiasse
20	Avatud ülikool – hea lahendus	47	Aeg seada elus uued eesmärgid
22	Kutseõppes leidub koht igaühele!	48	Välismaale? Alustame algusest ...
24	Tänapäeva insener on ettevõtlik ja loov	50	Õppima Ameerikasse? Suurepärane mõte!
26	Looduslähedane ja uuenduslik ülikool	52	Psühholoogilt saab tuge
27	Õpi kaubandust töökohapõhises õppevormis	53	See ei ole lõpp, vaid uus algus
28	Eriiline ülikoolilinn Tartu	54	Nendes koolides saad edasi õppida!
29	Ülikooliaastad – elu parim aeg	69	Rajaleidja keskused

Edasiõppija 2013

Väljaandja: MTÜ Haridusinfo
Asula 4c, 11312 Tallinn
Tel 611 7070
www.haridusinfo.ee

Toimetus: Triin Tammert, info@haridusinfo.ee
Info ja reklaam: peeter@haridusinfo.ee;
tel 611 7070

Trükk: PAJOPRINT

© 2013 Haridusinfo MTÜ

Teatmiku valmimisele aitasid kaasa:

meedia
portaal

Haridus- ja Teadusministeerium

INNOVE

RAJALEIDJA

Täname kõiki, kes teatmiku koostamisel abiks olid!

Mis saab pärast kooli lõpetamist?

Raske küsimus, eks? Võimalusi, mida pärast gümnaasiumi lõputunnistuse saamist edasi teha, tundub olevat liiga palju või siis hoopis liiga vähe, otsused aga väga vastutusrikkad ja olulised.

Kui alustad näiteks sellest, et proovid välja mõelda, millist elu sa tahad elada ja mis on sinu unistuste töö, siis sealt saad juba päris mitu kasulikku vihjet, mida ja kus edasi õppida.

Unistada on tore ja kasulik, aga on olemas veel üks väga hea ja võib-olla lihtsamgi viis, kuidas teada saada, milline on sinu jaoks ideaalne töö: küsi endalt, kas sa tahaksid teha seda tööd ka siis, kui sa selle eest raha ei saaks!?

Kui vastus on jah, on ilmselgelt tegu õige alaga. Töö võiks olla lihtsalt üks meeldiv viis oma päeva veeta. Nagu hobi.

Ootamatu mõttekäik? Veidi ehk küll. Aga töötab.

Kui sa naudid oma tööd, siis tundub ka raha tulevat märksa kergemini kui siis, kui teed midagi vastumeelset. See on ka põhjus, miks enamasti ei tööta mudel: töötan seni pangas, kuni olen kogunud piisavalt raha, et hakata kunstnikuks.

Parem hakka kohe maalima – kui teed seda rõõmu ja armastusega, on šansid sellega edukaks ja õnnelikuks saada märksa suuremad kui vastumeelset pangas töötades. Tegelemine millegagi, mida sa tegelikult teha ei taha, on üks kindlaid viise kiiresti stressi ja depressioonini jõuda.

Inimesed on erinevad

Esmapilgul tundub naudingut ja töö ühendamine olevat siiski loomeinimeste privileeg – näiteks fotograafi puhul tundub üsna loomulik ja arusaadav, et tema töö ja hobi kattuvad. Aga inimesed on ju erinevad! Ja see on väga hea, sest tänu erinevatele

huvidele, soovidele ja eesmärkidele ei taha kõik inimesed teha sarnaseid asju.

Ühele pakub naudingut arvutite programmeerimine, teistele müügitöö ja inimestega suhtlemine, kolmandale aegade kujundamine, neljandale teiste õpetamine – tähtis on üles leida just see tegevus, mida sina naudid ja millega saad samas raha teenida. Kõik on milleski andekad!

Vastus võib peituda sinu lemmikõppeaine(te)s, hobides või vaba aja veetmise viisides. Näiteks kui sa armastad üle kõige lumelauauga sõita, saaks sinust äkki suurepärase treener mõnes suusakuurortis?

Sinu jaoks oluline küsimus on: millise hariduse abil jõuda selle tööni, mis sulle naudingut pakub?

Kui sa tahad saada lumelauatreeneriks, võiksid õppida ilmselt kehakultuuri ja pedagoogikat. Seda saab teha Tallinna Ülikoolis ja Tartu Ülikoolis. Kui armastad loomi, võid mõne põneva eriala leida Eesti Maaülikoolist või Järvamaa Kutsehariduskeskusest.

Hea ülevaate sellest, kus ja mida õppida saab, annab sulle nimekirja Edasiõppija lõpus, kus on ära toodud kõik koolid ja nende poolt pakutavad erialad.

Lihtsad nipid

Järgmisena mõtle, milline kool ja milline haridustase sulle sobiks. Proovida tasub kindlasti vähemalt paari kohta. Samuti uuri eri õppevorme (päevane, õhtune, kaugõpe ehk avatud ülikool).

Alati on kasulik õppida ka teiste kogemustest – kui sul on endast mõni aasta vanemaid sõpru, uuri, millised koolid on nende meelest head ja miks.

Töenäoliselt on kaval kuulata eelkõige nende inimeste arvamusi, kelle meodi sa tahad kõige rohkem olla.

Tihti on paberil asjad lihtsamad ja selgemad. Pane enda jaoks kirja valdkonnad, mis võiksid sinu meelest sulle sobida, ja uuri, kus midagi õppida saab. Siis oskad vastavalt sellele, milliseid tingimusi nõutakse sind huvitavates koolides, valida riigieksameid ning planeerida käike pärast gümnaasiumi lõpetamist.

Mõistlik on mitte keskenduda ainult ühele valikule, vaid omada ka tagavaraplaani. Kogu infot mitme eriala ja kooli kohta, mis sind huvitavad. Kui siis mõni neist ära langeb, ei löö see sind rivist välja.

Valikutel on tagajärjed

Alati tasub mõelda mitu sammu ette. Mida võivad kaasa tuua sinu tehtud valikud? Milliseid probleeme

me võib tulevikus tekitada otsus asuda tööle ilma erialase hariduseta? Mida sa vajad, et omandada kutse- või kõrgharidus? Milline haridus tagab ka kaugemas tulevikus töökoha?

Tee endale selgeks, kus ja mis tingimustel sa soovitud eriala õppida saad, mida iga õppimisvõimalus sulle pakkuda võib ja mille pooldest need üksteisest erinevad.

Uuri, mis on eri õppimisvõimaluste head ja halvad küljed. Räägi nendel teemadel ka õpetajate, kutse-õustaja, pere ja sõpradega – mida rohkem eri vaatenurki, seda adekvaatsem on ilmselt otsus, mille lõpuks teed.

Mida tõsisemalt võtad õppimist ja enda arendamist, seda suurem tõenäosus on sul tulevikus omada head töökohta. Suure tõenäosusega ei piisa hea töökohta leidmiseks gümnaasiumiharidusest, rääkimata vaid põhikoolis õpitust.

www.euroakadeemia.ee

info@euroakadeemia.ee / Tel +372 611 5801

RAHVUS-
VAHELISED
SUHTED

TÕLKI-
MINE

MOE-
DISAIN

KESKKONNA-
KAITSE

SISE-
ARHITEKTUUR

ÄRI-
JUHTIMINE

EUROAKADEEMIA

2013. aasta infopäevad toimuvad

13. märtsil ja 22. mail 17.00 Mustamäe tee 4

Lõpusõrmused

ROMAN TAVAST

www.facebook.com/lopusormused
www.romantavast.ee

Riigieksamite toimumise ajad 2013. aastal

Eksam	Korralise eksami toimumisaeg	Lisaeksami toimumisaeg
Saksa keel (Tallinna Saksa Gümnaasium) (kirjalik)	8. aprill 2013	
Matemaatika (Tallinna Saksa Gümnaasium) (kirjalik)	11. aprill 2013	
Eesti keel teise keelena (kirjalik)	22. aprill 2013	21. mai 2013
Eesti keel teise keelena (suuline)	22.–24. aprill 2013	21.–22. mai 2013
Eesti keel (kirjalik)	29. aprill 2013	23. mai 2013
Vene keel (kirjalik)	29. aprill 2013	23. mai 2013
Ühiskonnaõpetus (kirjalik)	3. mai 2013	27. mai 2013
Inglise keel võõrkeelena (kirjalik)	7. mai 2013	29. mai 2013
Inglise keel võõrkeelena (suuline)	8.–10. ja 13.–14. mai 2013	29.–30. mai 2013
Saksa keel võõrkeelena (kirjalik)	15. mai 2013	29. mai 2013
Saksa keel võõrkeelena (suuline)	16.–17. mai 2013	29.–30. mai 2013
Vene keel võõrkeelena (kirjalik)	15. mai 2013	29. mai 2013
Vene keel võõrkeelena (suuline)	16.–17. mai 2013	29.–30. mai 2013
Prantsuse keel võõrkeelena (kirjalik)	15. mai 2013	29. mai 2013
Prantsuse keel võõrkeelena (suuline)	16.–17. mai 2013	29.–30. mai 2013
Matemaatika (kirjalik)	20. mai 2013	31. mai 2013
Bioloogia (kirjalik)	24. mai 2013	5. juuni 2013
Ajalugu (kirjalik)	28. mai 2013	6. juuni 2013
Geograafia (kirjalik)	3. juuni 2013	10. juuni 2013
Saksa keel (Tallinna Saksa Gümnaasium) (suuline)	5.–8. juuni 2013	
Keemia (kirjalik)	7. juuni 2013	13. juuni 2013
Füüsika (kirjalik)	11. juuni 2013	14. juuni 2013

Gümnaasiumi riigieksamid algavad kell 10.00. Eesti keele kui teise keele ja võõrkeele riigieksamite suulised osad algavad igal eksamipäeval kell 9.00.

Rohkem infot saab Sihtasutuse Innove koduleheküljelt: www.innove.ee/et/riigieksamid.

Telefon: 735 0500, e-post: info@innove.ee

Lahenda ülesanne:
valged alustavad ja võidavad!

MIS ON SINU JÄRGMINE KÄIK?

Elus on võidukad need, kes oskavad ka raskes seisus käike ette näha. Kõrgem Sõjakool valmistab sind ette nii lahinguks kui ka eluks. Tee oma võidukäik - tule Kõrgemasse Sõjakooli!

Dokumentide vastuvõtt 25.06 - 07.07

Sinu küsimused on oodatud: sojakool@mil.ee või 717 6131

WWW.SOJAKOOL.EE

KÕRSTEM SÕJAKOOL

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

Leia oma rada

Milline suund sulle sobib – kas kutse(kesk)haridus, rakenduslik kõrgharidus või akadeemiline kõrgharidus?

Kutseharidus annab eelkõige praktilised oskused teatud ametis-kutsealal töötamiseks.

Kõrghariduses on Eestis kasutusel skeem 3 (diplomiõpe rakenduskõrgkoolis või bakalaureuseõpe ülikoolis) + 2 (magistriõpe) + 4 (doktoriõpe).

Rakenduslikul suunal toimub ülikoolides rakenduskõrghariduseõpe, mille lõpetajad saavad suures mahus praktilised oskused kindlal kutsealal töötamiseks ja suunduvad tööturule kesktaseme spetsialistidena.

Akadeemilisel suunal toimuv spetsialistiõpe on kaheastmeline ja teooriapõhine, koosnedes bakalaureuse- ja magistriõppes. Akadeemiline suund tasub valida neil, kes on huvitatud edasiõppimisest doktoriõppes, teadustööst, õppejõuna töötamisest, laiemast silmaringist ja suuremast kohanemisvõimest.

Kutse- ja kutsekeskharidus

Kutse- ning kutsekeskhariduseõpe on mõeldud neile, kes soovivad omandada spetsialistioskused mingis kindlas valdkonnas. Omandatud erialased oskused on vastavuses tööjõuturu vajadustega.

Kutsekeskharidust võib omandama asuda nii pärast põhikooli kui ka pärast gümnaasiumi lõpetamist. Põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandamine kestab vähemalt 3 aastat. Gümnaasiumijärgne kutseõpe kestab 1–2,5 aastat.

Põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandanud noored, kes soovivad jätkata õpinguid, peavad sõltuvalt valitud kõrgkoolist sooritama kas riigieksamid(d) või sisseastumiskatsed.

Rakenduskõrgharidus

Kestab sama kaua kui bakalaureuseõpe (3 aastat), ent rõhub rohkem praktilistele oskustele ja tehnoloogiale (mitte siiski ainult viimasele, rakenduskõrgharidust saab ka näiteks maksun-

duse, politsei ja päästeteenistuse alal) – reaalse tööoskuse omandamiseks.

Omandatud oskused ja mahukas praktika tagavad läbilöögivõime tööjõuturul kohe pärast kooli lõpetamist. NB! Rakenduskõrghariduse omandanutel on samuti võimalus jätkata õpinguid magistriõppes – rakenduskõrgkoolis või ülikoolis.

Bakalaureuseõpe

Bakalaureuseõpe pakub laialdasi teoreetilisi valdkonna alusteadmisi. See võimaldab teha kitsama eriala valikuid magistri- ja doktoriõppes, aga ka kohe tööturule minna. Praktilised oskused omandatakse töökohal või täiendkoolituse kaudu. Teoreetiline ettevalmistus loob aluse selleks, et töötaja oskab tulevikus ise praktilisi oskusi arendada.

Bakalaureuseõppe lõpetanu ei ole tippspetsialist, vaid teatud laia valdkonna alusteadmistega inimene, kes suudab töökohal juurde õppides saada spetsialistiks.

Magistriõpe

Selle aluseks on bakalaureuseõpe või rakenduskõrgharidus. Magistriõpe on eriala asjatundja ehk kõrgtaseme spetsialisti õpe. Magistriõpe lisab kitsamal suunal tehnoloogilisi oskusi, minnes magistritööga juba teaduse lätetele. Magistriõppe läbinu on viie õpinguaasta jooksul kogunud tugeva teadmiste pagasi ja omandanud oma erialal tehnoloogilised oskused, olles valmis nii tööle asuma kui ka doktoriõppesse kandideerima.

Doktoriõpe

Jätkab sageli juba magistritöös alustatud suunda, kuid veelgi kitsamalt, jõudes täpselt valitud valdkonnas inimkonna teadmiste laeni. Doktorandipõlv nõuab kõrget analüüsivõimet, püsivust, iseseisvust ja pühendumist valitud teemale.

Unista julgelt. Mõtle läbi oma sihid. Hakka tegutsema! Rajaleidja.ee aitab!

Kelleks saada?

Suure osa elust veedab inimene tööd tehes, seega elukutse- ja töökohavalik on sinu elus väga olulised!

- * Ametite andmebaas (üle 200 erineva kirjelduse - saad iga ameti kohta teada, mis töö see on, millised on töötingimused, nõuded tervisele ning haridusele, sobilikud iseloomumadused jms);
- * Töömaailma info (töö otsimine, töösuhte loomine, töötasu, ravikindlustus, töötamine välismaal, seadused, suvetöö jms).

Kus õppida?

Õppimisvõimaluste puhul on oluline, et sa omaksid ettekujutust õpitavast erialast!

- * Riigieksamid (ajad, materjalid, ettevalmistuskursused, nõuanded, kuidas valida eksameid ning nendeks valmistuda);
- * Kõrg- ja kutsekoolide andmebaasid, lisaks muu kasulik info kõrg- ja kutsekoolis õppimise kohta;
- * Ajateenistuskohustus;
- * Välismaale õppima (mitmesugused võimalused, keeleoskus, finantsküsimused, kultuuridevaheline erinevus jms).

Kes ma olen?

Mida paremini sa ennast tunnend, seda lihtsam on sul elus valikuid teha!

- * töölehed ja testid isiksuse, iseloomu, väärtuste, hoiakute, võimete, vajaduste ja oskuste teemadel.

Infopäringud

Saada oma küsimus Rajaleidjale, vastuse saad 5 koolipäeva jooksul!

Hetkel kõige olulisem on siin!

Facebook

Leia Rajaleidja üles ka Facebookist - nii saadki teada, mis kuskil toimub!

Konkursid

Foto-, video-, jutu-, idee-, stipendiumi-, essee-, loovtöö-, teadustöö-, projektikonkursid, jne jne.

Karjääriabi

Infot ja nõu karjääriplaneerimisel saad Rajaleidja keskustest üle Eesti. Otsi üles oma kodumaakonna karjääri spetsialist!

Kalender

Infomessid, teabepäevad, seminarid, konverentsid, koolitused, kutsemeistrivõistlused, karjääripäevad üle terve Eesti

Uudised

Hariduselu ja töömaailma uudised Eesti meedia vahendusel.

Millisel erialal tasub

õppida?

Erialavalik ei ole kindlasti kerge, sest võimalusi on palju ja langetatud otsus mõjutab oluliselt tulevikku. Enne otsuse langetamist on mõistlik uurida, millistel ametialadel ja millistes majandussektorites on töötajate vajadus kõige suurem – nii on vähem karta, et õpitakse erialal, kus tööd on väga raske leida.

Majanduse arenguga käib kaasas teenuste sektori kasv ning see paistab välja ka Eestis. Kuna elatustaseme tõus võimaldab meil elada kauem, siis vajame üha rohkem töötajaid tervise ja sotsiaalteenuste, turismi, telekommunikatsiooni ja info sektoris. Teenuste sektori kiirelt arenevateks osadeks on ka transport ja laondus, kus kasvab kiiresti just erinevaid abitegevusi (nt jaotamine ja komplekteerimine) teostavate töötajate vajadus. Potentsiaali on ka töötleva tööstusega seotud tegevusaladel, näiteks puidu- ja metallitoodete tootmisel.

Jõudsat arengut on oodata info- ja telekommunikatsiooni sektoris (IKT) – multimeedia ja IT põimuvad üha rohkem igapäevategevustega. Meie jaoks juba tavalised lahendused nagu ID kaardi ja mobiilne ID erinevad kasutusvõimalused, mobiilne parkimine, e-maksuamet ja e-äriregister ajavad nii mõnegi suurriigi kodanikud kadedaks.

Ei maksa karta, et Eesti IKT sektor on "ülerahvastatud" ning uued tulijad seal kohta ei leia. Hoopis vastupidi – Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu visiooni kohaselt hõlmab Eesti IKT sektor aastal 2020 ligi 50 000 töötajat, mis on tänasega võrreldes kolm korda rohkem. Selleks ajaks võiks iga kümnes Eesti töötajaga endale rakendust leida just IKT valdkonnas.

Heaks infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni spetsialistiks saamine ei eelda enam ammu patsi kasvatamist või ülipõhjalike matemaatiliste teadmiste olemasolu. Tänapäeva IKT kujutab endast eelkõige tulemusele suunatud meeskonnatööd ja pidevat suhtlust, vaja läheb erinevate vajalike oskustega inimesi alates arendajatest ning lõpetades ärijuhtide, müügiinimeste ja disaineritega.

Tekst: Kati Raudsaar, SA Innove

IKT valdkonnas muutuvad tooted ja lahendused pidevalt. See nõuab pidevat tehniliste teadmiste täiendamist ja arendamist ning silmaringi laiendamist. Rahulduse tehtud tööst toovad õnnestunud projektid või lahendatud keerulised probleemid. Ja mis seal salata – ka palgad on IKT sektoris väga arvestatavad. IKT hariduse suurimaks plussiks on aga valdkonna rahvusvahelisus.

Sellised kaubamärgid nagu Dell, Apple, Facebook, Google on kõik loodud alla 25aastaste noorte poolt. Miks ei võiks järgmine üllataja tulla Eestist? Oma väärt idee edasiarendamine toimivaks ärimudeliks, tegusa ja nutika meeskonna loomine ning ettevõtte pidev kasvatamine ja suunamine välis-turgudele on väärt võimalus paljudele noortele IKT arendajatele.

Erialavaliku kõrval on vähemalt sama tähtis, et koolis õpitu moodustaks tugeva vundamenti. Eesti ja kogu maailma majandus muutub väga kiiresti ja enamikul meist ei ole võimalik töötada ühel ja samal töökohal elu lõpuni. Seetõttu on väga oluline, et koolis õpitu annaks piisavalt laia aluspõhja, mis tulevikus võimaldaks edukalt töökohta vahetada, jäädes samas hinnatud töötajaks. Näiteks IKT sektoris omandad koolis baasteadmised, millele saad igapäevase töö käigus teadmisi lisaks laduda ning ennast seeläbi täiendada – areneb ju valdkond kiiresti.

Portaalist Rajaleidja leiad ametikirjelduste andmebaasi (rajaleidja.ee/akab), mis sisaldab üle 400 kirjelduse. Sealt saab iga ameti kohta teada, mis töö see on, millised on töötingimused, nõuded tervisele ning haridusele, sobilikud iseloomuomadused jms. Sealt leiad ka mainitud valdkondade alla kuuluvate ametite kirjeldused.

Artikli valmimisele on kaasa aidanud Indrek Petersoo, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit

RAJALEIDJA
Tean, kuhu lähen!

Mida uut pakub **EBS** 2013. aasta sisseastujatele?

2013. aastal 25. tegevusaastat tähistav Estonian Business School on kvaliteetse ärihariduse andmisele keskendunud rahvusvaheline ülikool, kus õpib ligi 1500 üliõpilast.

Õppetöö toimub eesti ja inglise keeles ning ligi 30% EBSi tudengitest on pärit väljaspoolt Eestit. Igal tudengil on võimalus õppida vahetustudengina ühes EBSi 70st partnerülikoolist ning saada väärtuslik väljaspool Eestit õppimise ja elamise kogemus.

Bakalaureuseõpe EBSis

Gümnaasiumilõpetajale pakub EBS kolme majandusel ja ettevõtlusel põhinevat eriala. Kõik EBSi bakalaureusetaseme õppekavad sisaldavad lisaks peamistele õppeainetele ka spetsialiseerumissuundi või väiksemaid valikmooduleid, mille abil saab tudeng põhiteadmisi ka mõnest talle huvi pakkuvast spetsiifilisemast valdkonnast. 2013. aasta sügisel ülikooli astuvatele tudengitele pakub EBS mitmeid uusi valikuid ning kaht täielikult ingliskeelset õppekava.

Rahvusvaheline ärijuhtimine – inglise ja eesti keeles

Rahvusvahelise ärijuhtimise õppekava on mõeldud majandus- ja ärihuvilistele inimestele, kes soovivad omandada erialaseid teadmisi ja oskusi rahvusvahelises ettevõttes või avalikus sektoris töötamiseks.

Rahvusvahelist ärijuhtimist õpetatakse EBSis päe-

Tekst: EBS

vaõppes ingliskeelsena ja õhtuõppes eestikeelsena. Sellel erialal on uuel õppeaastal kaks uut spetsialiseerumissuunda. Lisaks olemasolevale turunduse ja kommunikatsiooni suunale pakub EBS sel aastal ka teenusmajanduse juhtimise ja ärirahanduse spetsialiseerumissuundi. Teenusmajanduse juhtimise spetsialiseerumissuuna juures on EBSi koostööpartneriks Eesti Teenusmajanduse Koda.

Ettevõtlus ja ärijuhtimine – eesti keeles

Ettevõtluse ja ärijuhtimise erialale ootame ettevõtlikke noori, kes soovivad targalt siseneda ärimaailma, luua oma ettevõtet või täiendada olemasolevaid ettevõtlusteadmisi. Lisaks üldistele majandus- ja juhtimisainetele saavad tudengid ka reaalse kogemuse ettevõtte alustamisest ja arendamisest.

Ettevõtluse ja ärijuhtimise suunal on lisaks Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga koostöös pakutavale loomemajanduse valikmoodulile ja müügi valikmoodulile lisandunud kinnisvara moodul, mille väljatöötamisel oli EBSi partneriks Uus Maa Kinnisarabüroo.

Võõrkeeled ja ärikorraldus – inglise keeles

Võõrkeelte ja ärikorralduse eriala on suurepärase kombinatsiooni keeleõppest ja ärijuhtimisest. Eriala sobib neile, kes on huvitatud praktilisest võõrkeelte oskusest – võimalus on õppida 3 võõrkeelt – ning sooviksid teadmisi ka majanduse ja ettevõtluse toimimisest.

Võõrkeelte ja ärikorralduse õppekava õpetab EBS alates 2013. aasta sügisest täielikult inglise keeles. Eesti keeles on võimalik valida hotellinduse ja konverentsikorralduse valikmoodulit, mis on välja töötatud koostöös Tallink Hotelsiga. Inglisekeelseteks valikmooduliteks on sellel erialal turundus ja kommunikatsioon ning teenusmajanduse juhtimine.

Värske üliõpilase leksikon

Siit leiad mõningate keeruliste sõnade seletused, millega võid kõrgkooli astudes kokku puutuda.

- **Akadeemiline kalender** – siin on ära toodud kõik tähtsad kuupäevad, mida üks üliõpilane kogu õppeaasta vältel teadma peaks.
- **Akadeemiline puhkus** – üliõpilase vabastamine õppe- ja teadustöö kohustustest. Seda võimaldatakse üks kord ühes õppeastmes kuni üheks aastaks. Lisaks võimaldatakse akadeemilist puhkust tervislikel põhjustel kuni kaks aastat (aluseks arstitõend), kaitseväeteenistuse asumisel üks aasta (aluseks kutse kaitseväge tegevteenistusse) ja seoses lapse hooldamisega kuni lapse 3-aastaseks saamiseni.
- **Akrediteerimine** – õppekavade regulaarne hindamine, et tagada kvaliteetset hariduse andmist. Tegevuse käigus tutvuvad eksperdid õppekavaga ja hindavad selle alusel toimuva õppe vastavust Eesti Vabariigi seadustele ja standarditele. Ekspertid annavad pärast hindamist õppekavale hinnangu: akrediteeritud, tingimisi akrediteeritud (positiivne otsus, kuid kool peab õppekavasse viima sisse täiendusi) ning mitteakrediteeritud.
- **Bakalaureuseõpe** – ülikoolihariduse esimene aste (3 aastat, järgneb magistri- ja doktoriõpe).
- **EAP** – Euroopa ainepunkt, õppetöö arvestuslik ühik. 1 EAP = 26 töötundi (sinna hulka kuuluvad nii loengud, seminarid, praktikumid kui ka iseseisev töö). Iga läbitud aine eest saab teatud hulga ainepunkte, kohustuslik ainepunktide hulk on ära toodud õppekavas.
- **Eeldusaine** – õppeaine, mis tuleb läbida kas mõne järgmise aine võtmiseks või mis peab olema sooritatud bakalaureuseõppes magistriõppesse astumiseks.
- **Eksmatrikuleerimine** – üliõpilase väljaarvamine kõrgkoolist.
- **Immatrikuleerimine** – üliõpilase sissearvamine kõrgkooli nimekirja.
- **Moodul** – õppekava eesmärkidest lähtuvalt moodustatud õppeainete rühm.
- **Päevane õpe** – üliõpilase õppetöö toimub regulaarselt iga nädal.
- **Semester** – õppeaja arvestuslik ühik, mis jaotab õppeaasta kaheks, sügis- ja kevadsemestriks.
- **Tsüklilope (kaugõpe)** – õppetöö toimub regulaarselt kas nädalavahetustel, õhtuti vms.
- **Õpiväljundid (ehk õpieesmärgid)** – õppimise tulemusel omandatud teadmised, oskused ja hoiakud, mille olemasolu ja saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata.
- **Õppekava** – dokument, kus on ära toodud eriala kohustuslikud ja valikained ning vabaainete maht. Lisaks on seal kirjas lõpetamise tingimused ja muu õpingute sisu puudutav teave.
- **Õppekoormus** – näitab õppimise kiirust. Üliõpilane saab õppetöös osaleda täis- või osakoormusega.
- **Õppepuhkus** – töölepingu või teenistussuhte peatumine töölepingu alusel töötavatele ja avalikus teenistuses olevatele isikutel koolituses osalemiseks.

Allikad:

www.rajaleidja.ee/keerulisedsonadkorghariduses

ja

<http://www.ut.ee/et/oppimine/sisseastujate/kasulik/moisted>

Kuidas kõrgharidus-reform üliõpilase elu muudab?

2013. aastast muutub oluliselt kõrghariduse rahastamise ja õppetoetuste süsteem. Eelkõige puudutab see värskeid sisseastujaid. Toome ära väikese ülevaade olulisematest muudatustest.

1. Keda puudutavad muudatused kõrghariduses alates 2013/14. õppeaastast?

Alates 2013. aastast jõustuvad muudatused kõrgkoolide rahastamisel ja õppeteenustasuta õppimisel puudutavad avalik-õiguslikke ülikoole, riigi rakendusõrgkoole ja Eesti Infotehnoloogia Kollidžit ning neis alates 2013/14. õppeaastal õpinguid alustavaid üliõpilasi.

2. Kuidas toimub 2013/14. õppeaastal kõrgkooli õppima asumine?

Alates 2013/2014. õppeaastast sisseastuvate üliõpilaste jaoks kaovad riikliku koostellimuse kohad ning õppeteenustasu maksmine hakkab sõltuma üliõpilase edasijõudmisest. Sisseastumiseks kehtestavad kõrgkoolid reeglina lävendid, mille ületajad immatrikuleeritakse üliõpilaseks. Teatud juhtudel võib kõrgkool kehtestada ülempiiri, millest rohkem üliõpilasi vastu ei võeta. Sellisel juhul seatakse piirmäär üliõpilaste arvu põhisel ja moodustatakse sisseastumisel pingerida.

Õppekava on üliõpilasel võimalik täitma asuda kas täiskoormusel või osakoormusel. Õppekoormust saab üliõpilane esimesel semestril valida. Koormust määratakse kord aastas ja teisel õppeaastal on olemas koormus juba üliõpilase edasijõudmisest. Vastuvõtutingimustes ei või enam seada eraldi lävendeid nt osakoormuse või täiskoormusega õppurite jaoks vaid lävendeid/pingeridu õppekava kohta saab olla üks.

3. Kuidas toimub õppekulude hüvitamine täiskoormusel ja eestikeelses õppes?

Neilt üliõpilastelt, kes asuvad alates 2013. õppeaastast õppima täiskoormusel eestikeelsetel õppekavadel, ei tohi kõrgkool esimesel semestril õppekulude hüvitamist nõuda.

Juhul, kui üliõpilane täiskoormusel õppides ei soovi või ei suuda õppekava semestrite lõikes kumulatiivselt täies mahus täita, peab ta oma õppekulud täitmata ainepunktide eest osaliselt hüvitama.

Kumulatiivselt täies mahus õppimise eelduseks on, et üliõpilane sooritab keskmiselt igas semestris 30 EAPd (ainepunkt). Kõige olulisem on 30 EAP täitmine esimesel semestril, kuna õppeteenustasu võib üliõpilaselt küsida semestripõhiselt. Seega, kui esimesel semestril jääb nt 1 EAP 30st puudu, on õppeasutusel II semestri alguses üliõpilaselt õigus 1 EAP mahus õppeteenustasu nõuda.

4. Mis täpselt on täies mahus ja täiskoormusel õppimise vahe?

Õppima asudes määrab üliõpilane, kas õpib täiskoormusega täites õppekava kumulatiivselt vähemalt 75% ulatuses või osakoormusega täites õppekava kumulatiivselt 50-75% ulatuses õppeaastas. Oluline on, et koormus määratakse kord õppeaastas ning tulemust hinnatakse õppeaasta lõpus. Täiskoormusel õppides saab 2012. aasta seisuga üliõpilane taotleda õppetoetust ja õppe-laenu, osakoormusega üliõpilased seda aga teha ei saa.

5. Kuidas toimub õppimine osakoormusega või eksternina õppides?

Kui tudeng soovib alates esimesest semestrist õp-

pida osakoormusega peab ta kandideerima üldiste vastuvõtutingimuste alusel koos täiskoormusega õppijatega. Kui on plaanis täita õppekava alla 50% semestris, on võimalik seda teha eksternina. Ekstern võib osaleda õppetöös, kuid tal puuduvad üliõpilase õigused ja kohustused.

6. Kuidas toimub õppekulude osaline hüvitamine võorkeelsel õppekaval õppides?

Võorkeelsete õppekavade puhul on õppekulude hüvitamise tingimuste ja korra kehtestamine kõrgkooli pädevuses.

7. Millistel tingimustel toimub teistkordne samal kõrgharidusastmel õppimine?

Samal kõrgharidusastmel õppimine ei ole piiratud ja seda võib teha korduvalt. Jätkuvalt kehtib piirang mitmendat korda samal kõrgharidusastmel tasuta õppimisele. Piirang kohaldub isikutele, kes on sel õppeastmel õppinud vähemalt poole nominaalkestuse ulatuses ja ilma õppekulusid hüvitamata.

8. Kas täna riigieelarvelisel õppekohal õppija saab järgmisel õppeaastal üle minna tasuta õppekohale samal õppekavale?

Üldjuhul ei saa, kuna kõrgkoolil on õigus (aga mitte kohustus) nõuda õppekulude osalist hüvitamist üliõpilaselt, kes on kahe eelneva õppeaasta jooksul oma õpingud katkestanud ja samale õppekavale uuesti õppima asunud.

9. Kuidas toimub varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine?

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) kaudu omandatud ainepunkte arvestatakse endiselt õppekava täidetud mahu hulka, kuid ei võeta arvesse õppeteenustasu arvestamisel. Näiteks, kui üliõpilasele arvestatakse läbitaval õppekaval 15 EAPd VÕTA kaudu, peab ta õppeteenustasuta õppes püsimiseks endiselt sooritama vähemalt 30 EAPd semestris ja 60 EAPd aastas.

10. Kas akadeemilise puhkuse ajal võib õppeaineid sooritada?

Alates 2013/2014. õppeaastast on ülikooli immatrikuleeritud üliõpilasel akadeemilisel puhkusel viibides õigus täita õppekava vaid siis, kui ta on:

- keskmise, raske või sügava puudega isik,
- alla 3-aastase lapse või puudega lapse vanem või eestkostja, või
- akadeemilisel puhkusel seoses kaitsevæetee-nistuse läbimisega.

Ülikooliseaduses on nimetatud regulatsiooni rakendamiseks ette nähtud üleminekuperiood.

11. Milliseid tingimusi rakendatakse enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele?

Enne 2013/2014. õppeaastat ülikooli immatrikuleeritud üliõpilastelt on ülikoolil õigus nõuda õppekulude hüvitamist neile enne 2013/2014. õppeaastat kohaldatud tingimustel ja korras. Alates 2016/2017. õppeaastast kohaldatakse kõigile õppeasutuses õppivatele üliõpilastele samu nõudeid – ehk ainepunkti hüvitamine sõltub akadeemilisest edukusest.

12. Kas vahetusüliõpilasena välisriigis õppides kohalduvad samad õppekava täitmise ja õppekulude hüvitamise reeglid?

Juhul, kui üliõpilane õpib välisriigi õppeasutuses vähemalt kolm kuud ja sealt saadud õppetulemusi arvestatakse tema kodukõrgkoolis vähemalt 15 EAP ulatuses õppekava täitmise osana, siis ei nõuta õppekava täitmist 30 EAP mahus neil semestritel, kui üliõpilane õppis välisriigi õppeasutuses, ja ka mitte välisriigis õppimisele järgneval semestril.

Rohkem infot Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel: www.hm.ee

UUT MOODI DI AKA DEE MI LINE

*Vastuvõtt Tallinna Ülikooli
toimub 28.06 - 18.07.2013*

Täpsem info erialade
ja vastuvõtu-
tingimuste kohta:
tlu.ee/vastuvott

TALLINNA ÜLIKOOL

Tallinna Ülikool ja kõrgharidusreform

Tekst: Tallinna Ülikool

Tallinna Ülikooli akadeemilise prorektori Priit Reiska sõnul toob tänavune kõrgharidusreform Tallinna Ülikoolis kaasa mitmeid positiivseid muudatusi, mille käigus muutub ülikooli juhtimine paindlikumaks ja üliõpilaste arv õppejõu kohta väheneb. Üliõpilase jaoks olulise muudatusena saavad kõik sügisest täiskoormusel eestikeelsele õppekavadele õppivad üliõpilased õppida tasuta, kui on ületanud vastuvõtulävendi.

Mis kõrgharidusreformiga üliõpilase jaoks muutub?

Kõik sügisest täiskoormusel eestikeelsetel õppekavadele õppivad üliõpilased saavad õppida tasuta, kui on ületanud vastuvõtulävendi. Samuti muutub järgmisest õppeaastast alates osakoormuse nõue. Kui seni olid Tallinna Ülikoolis osakoormusel õppivad üliõpilased need, kes täitsid õppekava vahemikus 25-75% siis uutel sisseastujatel on see vahemik 50-75%. See tähendab, et need, kes õpivad alla 50% koormuse, eksmatrikuleeritakse ja kaotavad üliõpilase staatuse. Samas on neil võimalik jätkata õpinguid eksternina, oma õpinguid osaliselt ise rahastades.

Kui praegu on Tallinna Ülikoolis probleemiks üliõpilaste väljalangevus ja õppekoormuse madal täitmisprotsent, siis uus süsteem kindlasti motiveerib üliõpilast paremini õppekava täies mahus täitma – see tagab neile tasuta õppe.

Kuidas täpsemalt muutuvad vastuvõtuarvud?

Kui võrrelda tänavuse ja järgmise õppeaasta bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe kohtade arvu, siis tõenäoliselt see arv drastiliselt ei muutu.

Ülikooli jaoks üks olulisimaid muudatusi on rahastuspõhimõtete muutumine. See tähendab, et tulevikus pole enam üliõpilastega seotud pearaha ehk riiklikku koolitustellimust, vaid ülikool hakkab saama tulemuslepingus kindlaks määratud tegevustoetust.

Uuele rahastusmudelile üleminek võimaldab meie ülikoolil tõsta rahastuse mahtu üliõpilase kohta.

Kui seni oli rahastus üheselt seotud üliõpilastega kas riigi poolt või õppeteenustasu kaudu, siis tulevikus ühene seos puudub. Lisaks üliõpilaste arvule arvestatakse veel teisi tulemusindikaatoreid.

Mis on ülikooli eesmärgiks uue rahastusüsteemi rakendamisel 2016. aastaks?

Aastaks 2016 oleme me seadnud uue rahastusmudeli käivitamisele kaks põhilist eesmärki: õpperahastuse suurendamine üliõpilase kohta ja õpperahastuse suurendamine akadeemilise töötaja kohta. Selle kaudu soovime vähendada üliõpilaste suhtarvu õppejõu kohta, mis aitab kaasa õppekvaliteedi paranemisele.

Mida lõpetuseks lisada?

Tasub meeles pidada, et kõrgharidusreform võimaldab üliõpilastel küll tasuta õppida, kuid seab tingimuseks täiskoormusega õppimise. Tööl käivatele ja oma pereliikmete eest hoolitsevatele inimestele võib täiskoormusega õppimine osutada üle jõu käivaks, kuigi kindlasti leidub ka neid, kes seda suudavad. Neile sobib pigem paindlikku õppimist võimaldavad avatud tasemeõpe.

Avatud ülikooli kaudu õppimise võimalus säilib senisel kujul. Lisaks tuleb Tallinna Ülikoolis juurde ka "Aasta ülikoolis" programm (www.tlu.ee/aastaylikoolis), mis kujutab endast terviklikku õppekavapõhist avatud tasemeõppe pakkumist neile, kes tasuta õppekohale ei pääsenud või juba töötavad ja otsivad sisukat ning tõsiseltvõetavat alternatiivi koolitusturul pakutavatele koolitusprogrammidele.

Avatud ülikool – hea lahendus

Kui sa mingil põhjusel ei saa või ei taha astuda ülikooli päevasesse õppesse, on avatud ülikool hariduse omandamiseks suurepärase alternatiiv.

Millised võiksid need põhjused olla? Võib-olla tahad läbida õppekava sulle sobivas tempos (töö, pere, muude kohustuste kõrvalt), jätkata katkenud õpinguid töökohast loobumata, lihtsalt ümber kvalifitseeruda, võtta täiendkoolitust karjääri edendamiseks, omandada lisaeriala, arendada end mõnel huvialal, kombineerida õppimist eri õppeasutustes või õppida ainult üksikuid aineid – variante on palju.

Avatud ülikool on ideaalne võimalus näiteks Tallinnas elavale ja töötavale inimesele, kes soovib õppida Tartu Ülikoolis, kuid ei saa ega taha Tartusse mitmeks aastaks elama minna – ja vastupidi.

Avatud ülikoolis õppijatele kehtivad täpselt samasugused vastuvõtutingimused nagu tavaõppe tudengitele. Ka saab avatud ülikoolis õppekava täies mahus täites õppida tasuta. Küll aga nõuab avatud ülikoolis õppimine tugevat enesedistsipliini, sest on vaja teha palju iseseisvat tööd õppematerjalidega ja mõned kursused on veebipõhised.

Ka avatud ülikoolis õppija saab vajadusel riiklikku õpelaenu. Lisaks võimaldab avatud ülikooli ajagraafik enamasti samaaegselt õppida ning täiskohaga tööl käia, et kooliraha teenida.

Kas üks või teine kõrgkool pakub avatud ülikoolis kõrghariduse omandamise võimalust ning millised on tingimused, tasub uurida kooli koduleheküljelt. Allpool väike ülevaade Eesti vanemate, suuremate ja tuntumate ülikoolide pakutavast.

Tartu Ülikool

Avatud ülikooli õppes (varasemalt: kaugõppes) saab õppida 15 kõrghariduse esimese astme ning 16 magistriastme õppekava alusel. Üliõpilastele

laienevad kõik Tartu Ülikooli üliõpilaste õigused ja sotsiaalsed garantiid. Õppekava täies mahus läbinu saab Tartu Ülikooli diplomi.

Õppimine eeldab suures osas iseseisvat tööd õppematerjalidega ja osalemist veebipõhistel kursustel. Õppesessioonid toimuvad enamasti kord kuus nädalavahetustel ning sisaldavad loengutes osalemist, konsultatsioone juhendajaga jms.. Paindlikud õppimisvõimalused loovad tingimused, et avatud ülikooli õppes on võimalik õppida töö, pere ja muude kohustuste kõrvalt.

www.ut.ee

Tallinna Tehnikaülikool

Tallinna Tehnikaülikooli avatud ülikool on hea võimalus töötavale inimesele õpingute alustamiseks sobiva koormusega. Samuti annab avatud ülikool võimaluse neile, kel soov jätkata ja lõpetada katkenud õpinguid, kusjuures on võimalik arvestada varasemaid õpinguid ja töökogemust. TTÜ avatud ülikooli kaudu võib oma haridusteed jätkata iga vähemalt keskharidusega isik.

Enamikul erialadest pakutakse avatud ülikooli õppijatele võimalust õppida koos päevaste üliõpilastega, kuid soovi korral saab tunniplaanist valida ka õhtuseid ning kaugõppe loenguid. Läbi avatud õppe saab omandada kõrgharidust kõikidel TTÜ-s õpetatavatel erialadel. Samuti võib õppida üksikuid aineid eraldi. Avatud ülikooli õppijail on võimalik koostada endale individuaalne õppekava ja omandada sellisel viisil oma soovidele ning vajadustele vastav haridus nii bakalaureuse-, magistri- kui doktorioõppe tasemel.

www.ttu.ee

Tallinna Ülikool

Tallinna Ülikooli avatud tasemeõpe on võimalus õppida tasemeõppes (päevaõppes, kaugõppes või tsükliõppes nii bakalaureuseõppe kui ka magistriõppe õppekavade alusel) üliõpilase staatust omandamata. Õppida on võimalik nii üksikuid õppeaineid kui ka läbida kõrvalaine õppekava. Samuti saab

sobivatest õppeainetest panna kokku individuaalse õppekava.

Avatud tasemeõpe sobib neile, kes ei saanud ülikooli sisse ja soovivad sellest hoolimata õpinguid alustada aastat kaotamata, ei saa üliõpilasena õppida täiskoormusega või soovivad end lihtsalt täiendada ja arendada. Avatud tasemeõppes õpitakse koos päevaõppe või tsükli- ja kaugõppe üliõpilastega. Läbitud ainete eest saab ainepunkte.

www.tlu.ee

Eesti Kunstiakadeemia

EKA Avatud Akadeemia on võimalus kõigile, kes soovivad omandada akadeemilist kunstiharidust õhtuse õppena. EKA Avatud Akadeemia üliõpilastel on võimalik taotleda pankadelt õppelaenu (kolm esimest õppeaastat). Kolmeaastane õppetöö toimub moodulitena, koosnedes seminaridest, talvisest workshopidest.

suvisest praktikast ja lõpetatakse viimasel aastal portfoolioga. Õppetöö toimub Avatud Akadeemias õhtusel ajal kell 17.30-20.40 ja laupäeviti. Õhtune õpe võimaldab õppida töö ja pere kõrvalt.

www.artun.ee

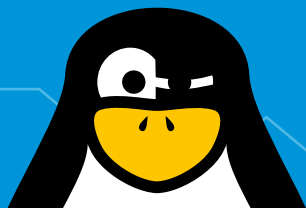
Eesti Maaülikool

Õppimine kaugõppes on sobiv võimalus neile, kes soovivad täiendada oma teadmisi ja oskusi Eesti Maaülikoolis õpetatavates valdkondades. Avatud ülikooli kaudu on võimalik õppida kõiki Eesti Maaülikoolis õpetatavaid õppeaineid, komplekteerides neist endale sobiva õppeplaani.

www.emu.ee

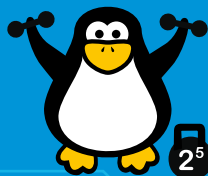

The Estonian Information Technology College

Dokumentide vastuvõtt

27. juuni - 12. juuli 2013 päeva- ja õhtuõppe õppekavadele
9. - 16. september 2013 kaugõppe õppekavadele

Eesti Infotehnoloogia Kollidž
info@itcollege.ee

Raja 4C, 12616 Tallinn
www.itcollege.ee

Kutseõppes leidub koht igaühele!

Põhikooli- või gümnaasiumi lõpetajail tasub tulevikulaane tehes kõigi võimalike valikute plussid ja miinused ritta seada – nii asja kaaludes on lihtsam õiget otsust langetada. Mis aga räägib kutsehariduse kasuks?

- **Eelised tööturul** – kutseharidus sobib väga hästi neile, kellele meeldib õppida praktilisi erialasid, kus omandatud teadmiste ja oskuste on hiljem tööturul kerge rakendust leida. Vähe-malt pool kutseõppe mahust on praktika, mis toimub nii kutseõppeasutuse praktikabaasides kui ka reaalses töökeskkonnas.

- **Hobi ja töö käsikäes** – kutsehariduses pakutavate erialade valik on väga lai, ulatudes juuksurist mööblirestauraatorini ja kokaametist mehhatroonikuni. Oma huvidele ja eelistustele sobiva eriala leiab pakutavate seast igaüks.
- **Kiiresti amet selgeks** – näiteks kutseõpe keskhariduse baasil võib olenevalt valitud erialast kesta kuuest kuust kuni kahe ja poole aastani. Õppeaeg on kutseõppes reeglina lühem kui kõrgharidusõppes ja noortel, kes kibelevad kiiremini iseseisvuma, on võimalik rutem tööle asuda.
- **Mugav ja kättesaadav** – kutseharidus on kättesaadav noortele üle Eesti, sest igas Eesti maakonnas on vähemalt üks kutseõppeasutus. Kui huvitavat eriala õpetatakse kodust kaugel asuvas koolis, siis on õpingute ajal võimalik

elada kooli juures korrastatud ja mugavas õpilaskodus. Paljude kutseõppeasutuste õppehooned, praktikabaasid ja õpilaskodud on juba renoveeritud ning neis on loodud õppimiseks väga head ja tänapäevased tingimused.

- **Toetused** – kutsehariduse omandamine on enamasti tasuta ning keskhariduse baasil kutseõppes õppijatel on heade õppetulemuste korral õigus saada nii põhi- kui ka täiendavat õppetoetust, samuti on neil õppelaenu taotlemise võimalus.

- **Perspektiivikas** – kutseõppeasutuse lõpetamise järel võib jätkata õpinguid kõrgkoolis. Sagedi annavad rakenduskõrgkoolid ning ülikoolid kutseõppeasutuse lõpetanutele sisseastumisel lisapunkte, kui õpinguid jätkatakse samas valdkonnas.
- **Paindlik** – KUTSEÕPPES LEIDUB KOHT IGAÜHELE! Õppida saab nii täiskoormusega kui ka sessioonidena, samuti töökohapõhises õppevormis.

Leia oma amet ja ole kursis värskete kutsehariduse uudistega: www.kutseharidus.ee

ÕPPIMISVÕIMALUSED TARTU KUTSEHARIDUSKESKUSES ON PEAASEGU PIIRAMATUD

KESKHARIDUSE BAASIL

Eriala	õppeaeg
Pagar-kondiiter (sessioonõpe)	2 a
Toiduainete tehnoloogia (sessioonõpe)	0,5 a
Kondiiter (sessioonõpe)	1 a
IT süsteemide spetsialist	2,5 a
Tarkvara arenduse tugitehnik (sessioonõpe)	0,5 a
Tarkvaraarendaja	2,5 a
Multimeedium (veebispetsialist)	2 a
Ehitusviimistlus (maaler)	1 a
Kivi-ja betoonkonstruktsioonide ehitus (pottsepp)	1 a
Mehhatroonika	2,5 a
Elektrik	2 a
Müügikorraldus (päevane ja sessioonõpe)	2 a
Müügiesindaja	2 a
Ärikorraldus	2 a
Logistik	1,5 a
Juuksur	1,5 a
Puhastustööde juhtimine (sessioonõpe)	1 a
Majandusarvestus	2 a
Hotelliteenindus	2 a
Toitlustusteenindus	2 a
Hotelliteenindus (spaateenindus)	1 a
Majutusteenuste korraldus	1 a
Kelner	0,5 a
Kokk	2 a
Tisler	2 a
Puidupingitööline (CNC operaator)	0,5 a
Autotehnik (päevane ja sessioonõpe)	2,5 a
Automaaler	2 a
Turismikorraldus	2 a
Reisikorraldus	2 a
Rekreatsioonikorraldus	2 a
Sekretäritöö (personalitöö lisaoskusega)	2 a
Sekretäritöö (arveametniku lisaoskusega, sessioonõpe)	2 a

PÕHIHARIDUSE BAASIL

Pagar-kondiiter	3 a
Toiduainete töötlemine	3 a
Pagar (HEV)*	3,5 a
IT süsteemide spetsialist	3 a
Ehitusviimistlus	3 a
Keskonnatehnika lukksepp	3 a
Kivi-ja betoonkonstruktsioonide ehitus	3 a
Ehituspuusepp (HEV)*	3 a
Tisler	3 a
Elektrik	3 a
Müüja	3 a
Laohoidja	3 a
Kodumajandus	3 a
Kokk	3 a
Toitlustusteenindus	3 a
Majutusteenindus	3 a
Metallitöötlemispinkidel töötaja	3 a
Keevitaja	3 a
Koostelukksepp	3 a
Autotehnik	3,5 a
Automaaler	3 a
Autoplekksepp	3 a
Rõivaõmblemine	3 a
HEV* – hariduslike erivajadustega õpilastele	

PÕHIHARIDUSE NÕUDETA

(neile, kel aastaid vähemalt 17)

Abikokk	1 a
Autotehnik (autohooldusspetsialist)	1 a

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT 25. 06.2013 - 02.08.2013

Kopli 1 B-114, Tartu, tööpäeviti kell 9.00 – 15.00

Vestlused ja testid 05.08.2013 – 09.08.2013

Vastuvõtuinfo suvel tel 736 1863, üldinfo 736 1866

info@khk.ee

ELEMENTAARNE
www.khk.ee

Tänapäeva insener on ettevõtlik ja loov

Tekst: Tehnikakõrgkool

Tehnilist haridust rikastab Tallinna Tehnikakõrgkoolis ettevõtlusõpe, mis annab tulevasele insenerile teadmised Eesti majandusruumist, ettevõtte loomisest, majandusanalüüsist, juhtimisest ja turundusest.

Lisaks ettevõtlusainetele saab Tallinna Tehnikakõrgkoolis ettevõtlikkust arendada mitmete töötubade, koolituste ja projektide abil. Soovime, et tudengid oskaksid läbi lüüa ka rahvusvahelisel turul, seega kaasame välislektoreid ja osaleme rahvusvahelistes tudengiprojektides.

Talvesemestril toimuvad Tallinna Tehnikakõrgkoolis koostöös *University College Dublin* koolitajaga loovuse töötöad, millest saavad osa võtta kõikide õppekavade tudengid ning mis annavad hea võimaluse võrkeleeloseks proovilepanekuks. Augustis toimus kõrgkoolis rahvusvaheline ettevõtlikkuse suvekool, milles osalesid Hollandi, Läti ja Eesti üliõpilased ning mille rühmatööde käigus valmis kaheksa innovaatilist äriideed.

Kuna õppekavade koostamises räägivad kaasa ka ettevõtete spetsialistid ja iga õppekava juurde kuulub kohustuslik praktika, saad Tallinna Tehnikakõrgkoolist just need teadmised, mida reaalselt tööturul vajatakse.

Tule tudengivarjuks!

Registreeru vastuvott.ttkk.ee

Pärnu mnt 62, tel 666 4569,
www.ttkk.ee

www.facebook.com/tule tallinnatehnikakorgkooli

Andrus Raamat, autotehnika õppekava IV kursuse tudeng:

Tulin Tallinna Tehnikakõrgkooli õppima autotehnikat, sest tehnika on mind juba ammu huvitanud. Määravaks sai kindlasti ka see, et TTKs pannakse suurt rõhku praktikale, sest minu jaoks on praktika parim õppimisviis. Veel oli autotehnika erialal väga uudne kõrvaleriala valik: teeliiklusekorraldus, mis mind väga huvitas. Nüüdseks on see minu põhieriala ja olen tulevane liikluspetsialist. TTKs on selle ala parimad õppejõud!

Ainulaadseks võimaluseks on osaleda ka Formula Student projektis, mis ei tohiks jätta ühtegi autohuvilist külmaks.

Samuti on alates II kursusest võimalik õppida Erasmus projektiga välismaal. Nii läbisin minagi tänu Erasmus IP projektile kahenädalase koolituse Hollandis, mis oli väga heaks kogemuseks. Praktiseerisin erialast inglise keele oskust, kuulasin erinevate kõrgkoolide õppejõudude loenguid ja sain palju uusi sõpru.

Andrus Raamat, autotehnika õppekava IV kursuse tudeng

"Külaskäigud ettevõtetesse andsid ideid, kuidas inimesi värvata, kuidas tootearendusega tegeleda ja kuidas paremini turundada."

Evelin, Eesti, ettevõtlikkuse suvekoolis osaleja

"On hea teada, et isegi edukatel kompaniidel on olnud raskusi ja kriisisituatsioon. Suvekoolis õppisin, et nendest välja tulemiseks on vaja kiire ja kriitilise mõtlemise oskust ning julgust vastu võtta keerulisi otsuseid."

Zandra, Läti, ettevõtlikkuse suvekoolis osaleja

"Õppisin palju selle kohta, kuidas töötada tiimis, kuidas alustada oma ettevõtte loomist. Samuti õppisin, et tehnoloogia võimalusi tuleks rohkem ära kasutada ja et kõike ei pea proovima üksinda teha – tiim aitab!"

Rien, Holland, ettevõtlikkuse suvekoolis osaleja

**Tule õpi inseneriks ja
arenda Eestit!**

TALLINNA TEHNIKAKÕRGMKOO

riiklik kõrgkool

USUS EST MAGISTER OPTIMUS

Praktika on parim õpetaja

RAKENDUSKÕRGMKOO

13 ÕPPEKAVA

Arhitektuuri ja

keskkonnatehnika teaduskond

Ehitusteaduskond

Mehaanikateaduskond

Rõiva- ja tekstiiliteaduskond

Transporditeaduskond

LAHTISTE USTE PÄEV 21. märtsil kell 13:00

Vastuvõtt kõrgkooli algab 25. juunil 2013.

Pärnu mnt 62 Tel 666 4569 vastuvott@tktk.ee www.ttkk.ee

TALLINNA TEHNIKAKÕRGMKOO

Looduslähedane ja uuenduslik ülikool

Tekst: Maaülikool

Eesti Maaülikooli üheks ülesandeks on teaduskeeles tõestada, et me peame oma maad ning sellega kaasnevaid ressursse hoolega hoidma. Maaülikoolis on võimalik õppida arvukatel erialadel, ka neil, mida kuskil mujal Eestis õppida ei saa.

Maaülikoolis õppimine ei ole puhtalt teoreetilise põhja ladumine, vaid iga tudeng tutvub päriselt õpetatud taimeliikide ja nende kasvukohtadega, erinevate seadmete, süsteemide ning programmidega. Bakalaureuseõppes on maaülikoolis võimalik õppida näiteks aiandust, keskkonnaplaneerimist ja maastikukujundust, aga ka rakendusökoloogiat ning maamajanduslikku ettevõtlust ja finantsjuhtimist. Rakenduskõrgharidusõppes on võimalik omandada biotehniliste süsteemide ja tehnootronika eriala, samuti on bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel võimalik õppida veterinaarmeditsiini, veemajandust ja maaehitust.

Seob looduslähedus

Maaülikooli eelis on see, et siinsed kursused on väiksemad ja saab tihedamalt õppejõududega suhelda. Eesti Maaülikoolis veterinaarmeditsiini eriala 5. kursusel õppiva Gerlin Järvela sõnul meeldib talle, et maaülikool ei ole liialt akadeemiline ning et inimesed on teistsugused: „Ma olen mõelnud, et inimeste taust on kuidagi sama, loodus- ja maalähedane. Ise võtame seda enesestmõistetavalt, aga kui ka kõrvaltvaatajad selle välja toovad, siis on selles midagi erilist.“

Gerlini jaoks on inimesed väga tähtsad. „Ma ei saaks ilma nendeta üldse, see on number üks,“ ütleb ta. Seepärast meeldib talle ka maaülikoolis. „Kõigis organisatsioonides, kus ma olen olnud või olen praegu, on mind kohal hoidnud inimesed. See, mida sa teed, on mõnes mõttes täiesti teisejärguline, aga kui sul on need inimesed ümber, siis ongi raske ära minna,“ ohkab Gerlin murelikult. Eesti Maaülikooli tudengitel on võimalus osaleda aktiivselt mitmete erialaseltside ja spordiklubi tegemistes või liituda hoopis mõne

koori või tantsuansambliga – põnevat tegevust jagub siin kõigile!

Metsanduse doktorant Kristi Teppo tuli enda sõnul maaülikooli seepärast, et soovis õppida keskkonnaga seotud eriala. Tallinnas pakutavad erialad ei tundunud talle piisavalt looduslähedased, pigem näisid võimalusena saada arvuti taga istuvaks ametnikuks. Ühe olulisema osana maaülikoolis õppimise juures toob ta aga välja näiteks praktikad Tartu lähedal Järvela katsemetskonnas – aasta jooksul õpitu rakendatakse seal kevadel ja suvel praktikasse. „Seeläbi osatakse palju rohkem hinnata loodust ja selle keerulisi suhteid,“ arvab Kristi.

Arenev ja uuenduslik ülikool

Maaülikoolis õpitakse loodusressurssidega ümber käima ja uuritakse kogu seda rikkust ka teaduskult, kusjuures meie õppe- ja teadusvaldkonnad ei kattu teiste ülikoolidega. Maaülikoolis tehakse maailmatasemel teadust – meil on iga aastaga järjest enam välisõppejõude ning -tudengeid ning igal tudengil on võimalik oma teadmisi täiendada välismaal, et nad oleksid hiljem tööturul hinnatud tegijad.

Gerlin Järvela hindab maaülikoolis kõige rohkem inimesi, nende maa- ja looduslähedust.

Õpi kaubandust töökohapõhises õppevormis

Töökohapõhine õpe (tuntud ka õripoisiõppe nime all) on Eestis uudne, kuid Euroopas laialt levinud õppevorm. Teeninduskoolis on töökohapõhises õppes võimalik omandada erinevaid erialasid.

Kaubandusettevõtetes on võimalik leida tööd erinevate erialade esindajatel, alates müüjast, lõpetades tooterühma- ning kategooriajuhtide, osakonna- ja müügijuhtidega. Häid töotajaid vajavad kõik ettevõtted ning tegusatel on kaubanduses võimalik karjääriredelil kiiremini tõusta kui mõnes teises majandusharus. Karjääritrepil edasi liikumiseks on hädavajalikud erialased teadmised ja oskused.

Töökohapõhine õppevorm sobib nii koolilõpetajale, kel soov õpingute kõrvalt töötada, kui ka staažikale kaubandustöötajale, kel omandatud mõni muu eriala. Õppima on oodatud huvilised sõltumata vanusest, tööstaažist ja eelnevatest teadmistest. Koolis teooriatundides käiakse üks kuni kaks päeva nädalas, ülejäänud ajal toimub õppekavas olevate õppeainete läbimine praktikakohas (või enamasti oma töökohas). Nii on teooria ja praktika seotud parimal moel, kuna koolitundides antud harjutusi ja ülesandeid saab kohe tööprotsessis teha. Nõu ja abi saab ka töökoha praktikajuhtidelt, kelle ülesandeks on õppijate suunamine ja toetamine tööprotsessis.

Õppimine teeninduskoolis on tasuta. Töökohapõhisel õppijal on samasugused õigused ja kohus-

Tekst: Tallinna Teeninduskool

tused nagu kõikidel teistel õpilastel. Nad kantakse õpilaste nimekirja, omavad ISIC kaarti ning õigust taotleda õppe- ja täiendavat toetust, õppelaenu ning õppepuhkust. Õppetingimused sätestatakse kolmepoolses õppelepingus, mille allkirjastavad õpilane, kool ja töökoht. Õppekavad on koostatud nii, et ühe õppekava lõppedes jõuab VÕTA rakendamise korral teise õppekava lõputunnistuse kiiremini. Nii on müüja õppekava läbimise järel õppijal võimalik jätkata müügikorralduse või müügiesindaja õppekava II kursusel. Samuti loob kutseõppeasutuse lõpetamine soodsad võimalused haridustee jätkamiseks rakenduskõrgkoolis ja ülikoolis. Töökohapõhine õpe võimaldab arendada elukestvat õpet selle sõna kõige paremas tähenduses.

Vaata erialade kohta lisa Tallinna Teeninduskooli kodulehelt: www.teeninduskool.ee

Eriline ülikoolilinn Tartu

Tartu ülikoolilinnana on midagi erilist. Ja seda on keeruline kirjeldada kellelegi, kes seda pole kogunud või ei usu, et üks 100 000 elanikuga linn võiks midagi erilist olla. See erilisus kajastub Tartu vaimus, mida on raske sõnadega seletada.

Üks mu sõber on selle kohta aga öelnud, et Tartu vaim on nagu armastus – seda ei saa kirjeldada, aga kui seda tunned, tead täpselt, millega tegu.

Omas rütmis hingav linn

Tartus käivad asjad omasoodu, linn hingab ja elab koos tudengitega ning seda on näha eriti kooliaasta alguses. Kaks nädalat enne õppeaasta algust on Emajõe Ateena veidi uimane, kuid kooli alguseks on linn rahvast täis ja elanikkonna keskmine vanus langenud paarkümmend või enam aastat. Iga neljas inimene, kes sulle linnatänavatel vastu tuleb, on noor ja uljas tudeng, kes on valmis maailma muutma.

Ühtpidi on Tartu piisavalt suur ja pakub üksjagu anonüümsust, samas saab iga maja, kohvik ning lauanurk sulle ülikooli ajal hästi tuttavaks ja ommoodi armsaks. Alati on võimalik kohata tuttavaid inimesi ning tuntu kultuuritegelasi, teretada hommikul tööle jalutavaid Vanemuise näitlejaid või kelmikalt naeratavaid tudengipreiliseid. Tartus valitseb akadeemiline õhkkond – kõik on vabad ja võrdsed oma mõtetes ja tegudes.

Traditsioone ja tegevusi täis üliõpilaselu

Minu jaoks on Tartu Ülikool üks peretraditsioonide kandja. Minu isa oli pärast Eesti taasiseseisvumist üliõpilasesinduse esimese koosseisu liige ja meil mõlemal on olnud au kanda ülikooli lippu rahvus-ülikooli aastapäeva tõrvikrongkäigul. Samuti on mul olnud võimalus kuuluda Tartu Ülikooli kõrgeimasse otsustusorganisse, nõukogusse, nii nagu minu vanaisa Vambola oli 1991. aastal esimese eelarvekomisjoni ja ülikooli nõukogu liige. Ma loodan väga, et ühel päeval saavad seda kõike kogeda ka minu lapsed.

Ülikooli ajal saab kogeda veel palju muudki lisaks formaalsele loengutes õppimisele. Ma olen tohtult arenenud ja saanud tuule tiibadesse, pannustades üliõpilasesindust AIESEC ja Tartu

Tekst: Erik Raudsepp, Tartu Ülikooli üliõpilasesinduse esimees, bakalaureuseõppe tudeng

Ülikooli üliõpilasesindusse. Ettevõtlikud noored, kel on soovi areneda ja maailma paremaks muuta, leiavad aega, et õpingute kõrvalt tudengiorganisatsioonide töös osaleda. Elu on näidanud, et see lisapingutus tasub nende jaoks tulevikus kuhjaga ära.

Tippülikool nii seest kui väljast

Ülikooli peahoone on paljude tudengite jaoks väga püha ja erilise tähendusega. Linna keskel on parajalt pisikene Raekoja plats ilusa arhitektuuriga hoonetega ning mõned suuremad tänavad vanade majadega. Sa ei oota midagi erilist, kuni lähed raekoja tagant ümber nurga ja näed hoonet, mis näeb selle keskkonna kohta välja ootamatult grandioosne. Ülikooli peahoone on selle linna pärl – sümbol, mille üle saab iga tudeng ja vilistlane uhkust tunda.

Veel enam saab iga Tartu Ülikooli üliõpilane uhkust tunda öeldes, et käib väga auväärse ülikoolis. Ainus ülikool Baltikumis, mis kuulub maailma 3% parima hulka ning on koduks paljudele maailma tippteadlastele. Akadeemia, mis on püsiv nagu tõde, elanud üle sõjad, mitmed riigikorrad, korruptsiooni ja repressioonid.

Olles küll üliõpilaste arvult suur ülikool, saavad üliõpilased siin vabalt õppejõududega suhelda ja küsida – laskuda meelikõitvatesse aruteludesse ja arendavatesse vestlustesse. Näiteks oli minu jaoks üllatav, et maailma 1% tsiteeritumate teadlaste hulka kuuluv Marlon Dumas ei sulge kunagi oma kabineti ust ja tervitab igaüht, kes temaga vestelda soovib. Millegipärast kipuks arvama, et maailma helgeimatel peadel ei ole oma asjade kõrvalt sekunditki aega. Aga enamike õppejõudude ja teadlaste ukсед on meile alati avatud.

Ülikool annab noorele eluks olulisi teadmisi; kogemusi, kuidas ennast motiveerida, kui tegelikult keegi sind tagant ei sunni; esitab meile nõudmisi ja paneb meid proovile. Muidugi annab ülikool palju enamatki, kuid mina hindan eriti seda, et ülikoolis on võimalus saada palju eluaegseid sõpru ja tutvusi.

Ülikooliaastad – elu parim aeg

Üliõpilane olemine ei tähenda ainult õppimist. Lisaks uutele sõpradele ja muidu huvitavale elule annab üliõpilase staatus õiguse ja võimaluse eri organisatsioonides kaasa lüüa ning seeläbi ühiskondlikult aktiivne olla.

Esialgu läheb muidugi natuke aega, et lihtsalt kooli, ülikoolikaaslasli ja võib-olla ka uut linna tundma õppida ning iseseisvusega harjuda. Kursusekaaslastega ühendab sind ilmselt huvi õpitava eriala vastu, kas ka muu, selgub hiljem. Suure vedamise korral võid leida ülikoolist parimad sõbrad kogu eluks, mitte nii suure vedamise korral lihtsalt sama eriala õppinud tuttavad.

Ülikoolide infostendid on põnevad kohad. Sealt leiab infot kursuste ja muude silmaringi laiendamise võimaluste, töökohtade ja põnevate sündmuste kohta.

Võimalik, et sinu esimene pidu ülikoolis on rebaste ristimine. Ehkki selle kohta levitatakse tihti hirmsaid legende, läheb vapper rebane siiski kohale ja näeb tavaliselt, et tegemist on lihtsalt toreda peoga, kus esmakursuslastel on hea võimalus teise ja kolmanda kursuse üliõpilastega tutvuda ja häid suhteid luua.

Kindlasti tasub ka ise sündmuste korraldamise vallas kätt proovida – organiseerimiskogemused ja -oskused kuluvad alati marjaks ära.

Poliitika eel mäng

Sinu ülikooli üliõpilasesindus on ilmselt lähim koht, kust alustada, kui oled huvitatud lisaks üliõpilaselu lõbusamale poolele ka poliitika eel mängust – üliõpilaste õiguste eest seismisest ja üliõpilaselu korraldamise küsimustest.

Sellest järgmine aste on üliõpilasesinduste katusorganisatsioon Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL), mille pühiesmärk on seista üliõpilaste hariduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste ja huvide eest.

EÜL väljastab rahvusvahelist üliõpilaspiletit ISIC, annab välja Eesti Üliõpilastelehte ning korraldab Tallinna Tudengite Kevad- ja Sügispäevi.

Täpsemat infot saab aadressilt www.eyl.ee, samas leidub kasulikku lugemismaterjali igale praegusele ja tulevasele tudengile.

Poliitikaga saab tutvust teha ka linnade, maakondade ja erakondade noortekogudes – see on sinu võimalus sulle olulise piirkonna asjades sõna sekka öelda. Kui sa aga ei soovi end nii noorena ühegi erakonnaga siduda, ent tahad olla ühiskondlikult aktiivne, sobib sulle ehk mõni teine kodanikuühendus – olgu siis tegemist erialaliidu, loomakaitseeltsi või muuga. Rohkem infot leiad näiteks vabatahtlaste liidu (EMSL) kodulehelt www.ngo.ee.

Legendaarsed korporatsioonid

Eesti Üliõpilaste Selts (EÜS) on 1870. aastal asutatud üliõpilasorganisatsioon. Just neile võlgneb Eesti rahvas tänu sini-must-valge lipu eest. EÜS on eluaegse liikmeksoleku põhimõttega korporatsioon, mille liikmeteks saavad olla Eesti soost meesüliõpilased.

Pikaajaliste traditsioonidega korporatsioonidega Eestis veel teisigi. 1884. aastal asutati EÜS Põhjala, 1900. aastal korporatsioon n Vironia ning hiljem Fraternitas Estica, Sakala, Rotalia, Revelia, Fraternitas Tartuensis, Tehnola, Ugala, Fraternitas Liviensis jt. Need organisatsioonid ei ole seotud EÜSiga, vaid on samaväärsed üliõpilasorganisatsioonid.

Naiskorporatsioonidest tuntumad on Eesti Naisüliõpilaste Selts (asutatud 1911), Filitiae Patriae (asutatud 1920), Indla, Lembela ja Amicitia (kõik kolm asutatud 1924).

Korporatsioonidesse võivad astuda kõik üliõpilased, kes on ülikooli nimekirjas, samuti need, kes on juba lõpetanud.

- ▶ Ainus Baltimaade ülikool 3% maailma parima seas (THE Ranking 2012/2013)
- ▶ korraldab üliõpilasvahetust üle kogu maailma
- ▶ vilistlasuuringud näitavad, et meie lõpetajad on tööturul nõutud ja edukad
- ▶ üle 70 õppekava bakalaureuse- ja rakenduskõrgharidusõppes
- ▶ kuulub maailma 1% tsiteeritumate ülikoolide ja teadusasutuste hulka (ESI Ranking 2012)

TEADUSKONNAD

- ▶ Usuteaduskond
- ▶ Õigusteaduskond
- ▶ Arstiteaduskond
- ▶ Filosoofiateaduskond
- ▶ Kehakultuuriteaduskond
- ▶ Loodus- ja tehnoloogiateaduskond
- ▶ Majandusteaduskond
- ▶ Matemaatika-informaatikateaduskond
- ▶ Sotsiaal- ja haridusteaduskond

www.ut.ee

Vastuvõtutingimused ja ajakava:
www.ut.ee/sisseastumine

AVAB MAAILMA VÕIMALUSED!

NARVA KOLLEDŽ

- ▶ ettevõtlus ja projektijuhtimine **
- ▶ humanitaarsed mitmekeelses koolis
- ▶ klassiõpetaja mitmekeelses koolis *
- ▶ koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas **
- ▶ noorsootöö

NARVA TASUB TULLA!

www.narva.ut.ee

PÄRNU KOLLEDŽ

- ▶ ettevõtlus ja projektijuhtimine *
- ▶ majandusteadus **
- ▶ sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus *
- ▶ turismi- ja hotelliettevõtlus *

SUURTE TEGUDE ALGUS!

www.pc.ut.ee

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

- ▶ koolimuusika *
- ▶ huvijuht-loovtegevuse õpetaja *
- ▶ info- ja dokumendihaldus *
- ▶ jazzmuusika
- ▶ kultuurikorraldus *
- ▶ pärimusmuusika
- ▶ raamatukogundus ja infokeskkonnad *
- ▶ rahvuslik ehitus
- ▶ rahvuslik metallitöö
- ▶ tantsukunst
- ▶ teatrikunst

KULTUURIAKADEEMIA –
OMAKULTUURSED TERVIKLAHENDUSED
www.kultuur.ut.ee

* ka avatud ülikooli õppes

** ainult avatud ülikooli õppes

Õppelaen – kellele ja milleks?

Riigi tagatisega õppelaen on ainus laen, mille saamiseks ei pea olema igakuist sissetulekut. Madal 5% intressimäär ja pikk tagastamistähtaeg muudavad selle heaks õpingute rahastamise võimaluseks.

Õppelaenu saavad Eesti kodanikud või Eesti Vabariigis pikaajalise elaniku elamisloa alusel viibivad isikud, kelle õpingute kestus õppekava järgi on üheksa kalendrikuud ja enam ning kes on: 1) täiskoormusega õppivad üliõpilased (sealhulgas magistrandid ja doktorandid) Eesti avalik-õiguslikus ülikoolis või riigi rakenduskõrgkoolis või eraiikoolis või erarakenduskõrgkoolis; 2) õpilased, kes õpivad keskhariduse baasil täiskoormusega või päevases õppes riigi- või munitsipaalikutseõppeasutuses või erakooliseaduse alusel tegutsevas erakutseõppeasutuses; 3) õpilased või üliõpilased, kes õpivad välisriigis ülaltoodud punktides loetletud õppeasutustega samaväärses õppeasutuses.

1920 eurot aastas

Valitsus kehtestas 2012/2013 õppeaastaks riigi tagatud õppelaenu maksimaalmääraks 1920 eurot. Õppelaenu saab võtta kord õppeaastas. Õppelaenu on õigus saada igal haridustasemel ja -astmel vaid ühe nominaalse õppeaja ulatuses.

Käendajaid peab olema kaks. Käendaja peab olema täisealine Eesti Vabariigi kodanik või pikaajalise elaniku elamisloaga isik, kellel on korrapärane sissetulek. Laenu tagamiseks võib olla ka kinnisvara. Intressi hakatakse arvestama kohe pärast laenu ülekandmist. Õpingute ajal tuleb maksta aastaintressi, mis võetakse automaatselt maha järgmisel aastal saadavast laenusummast.

Õppelaen on tagastatav toetus, see tuleb hiljem tööle asudes tagasi maksta.

Laenu tagasimaksmine algab hiljemalt aasta

pärast kooli lõpetamist. Laenu tagasimaksmiseks on aega kaks korda nii palju, kui pikk on olnud õppekavajärgne õpiaeg, kuid mitte üle 20 aasta. Kui õpingud jäävad mingil põhjusel pooleli, tuleb laen tagasi maksta pooleteisekordse tegeliku õpiaja, kuid mitte vähem kui 6 kuu jooksul.

Soodustused

Õppelaenu tagasimaksmine peatub ajutiselt ja intressi tasumise kohustust ei teki laenusaaajal (soovi korral ja algusega avalduse pankka esitamise päevast):

- ajateenistuses viibimise ajaks;
- ühel vanemal lapse kolmeaastaseks saamiseni;
- arst-residendil residentuuri lõpetamiseni.

Üldise info õppelaenu kohta leiab Haridus- ja Teadusministeeriumi koduleheküljelt www.hm.ee. Konkreetsete laenuitingimustega saab tutvuda pankade kodulehekülgedel.

Eduka sisseastuja meelespea

Tekst: Tallinna Tehnikaülikool

1. Leia endale TTÜst põnev eriala. Või kaks.
2. Valmistu riigeksamiseks. Korralikult ja põhjalikult. Abiks on ettevalmistuskursused TTÜs.
3. Uuri järgi erialade sisseastumistingimused. Usaldusväärne allikas on TTÜ koduleht, mitte külastatud ega linnalegendid.
4. Tutvu sind huvitava eriala tudengi või vilistlasega – mõne ikka leiad, sest tudengeid on 14 000 ja vilistlasi 60 000 ning nad on sõbralikud – ning uuri, kuidas on tegelikult TTÜs õppida.
5. Uuri tavalvalt TTÜ vilistlaselt, tudengilt või tööportaalist, millised on selle eriala lõpetajate võimalused tööturul.
6. Külasta TTÜ tudengivarju päeva või avatud uste päeva. Kõige parem kui mõlemat. Tule meile külla, isegi siis kui sa oled tutvunud juba varem mõne TTÜ vilistlase või tudengiga.
7. Tule tutvumisel elamistingimustega TTÜ linnakus – kas voodi on piisavalt pehme ning elektripliit õiges kohas.
8. Vaata üle ka sportimisvõimalused – näiteks küllastades TTÜ võistkondade korvpalli- või võrkpallilahinguid.
9. Soorita hiilgavalt riigeksamid, eriti matemaatika ja eesti keel/võõrkeel.
10. Esita dokumendid õigeks ajaks. 80% sisseastujatest esitab avalduse elektrooniliselt www.sais.ee. Sa ei pea loobuma päevast rannas, et sisse astuda.
11. Koos dokumentidega anna ka kehtiv mobiiltelefoni number ja meiliaadress. Nende abil saab vastuvõtutöötaja sinuga ühendust võtta.
12. Vastuvõtutöötajad vastavad sinu kõnedele tööpäeviti. Muul ajal saada e-kiri.
13. Pärast 17. juulit kontrolli SAISI sama regulaarselt kui *Facebooki* – teade sissesaaamise kohta on just seal, mitte *Facebookis*.

Sisseastujale olulised daatumid ja info

- TTÜ vastuvõtuveeb: vastuvott.ttu.ee
- 19. märtsil on avatud uste päev
- 18.-21. märtsil on tudengivarjunädal
- 26. juuni - 5. juuli on dokumentide vastuvõtt
- Pärast 17. juulit kontrolli SAISI regulaarselt – teade sissesaaamise kohta on just seal. Kindlasti kinnita õppima asumine!

- TTÜ vilistlaste töötus on 2%
- Eesti ülikoolidest õpib TTÜ-s kõige rohkem välisstudengeid – 800
- TTÜ-l on palju partnerülikoole välisriikides, kuhu semestriks-paariks õppima minna
- Praktikavõimalused TTÜ partnerettevõtetes
- 14 000 tudengit
- 60 000 vilistlast
- Eesti, inglise, vene õppekeel
- *Campus*-ülikool
- 8 teaduskonda, 10 asutust
- Ligi 10 söögikohta *campuses* ja selle lähümbruses

25.06-03.07.2013 sisseastumisavalduste
vastuvõtt www.sais.ee
või lennuakadeemias
vastuvõtukatsed
26.07 vastuvõtukomisjoni
otsus

Eesti Lennuakadeemia

ÕPETATAVAD ERIALAD

- Lennuliiklusteenindus
- Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine
- Õhusõiduki juhtimine
- Lennundusettevõtte käitamine
- Õhusõiduki ehitus ja hooldus

Lahtiste uste päev 20. märtsil

www.lennuakadeemia.ee

Tuult tiibadesse lennuakadeemiast

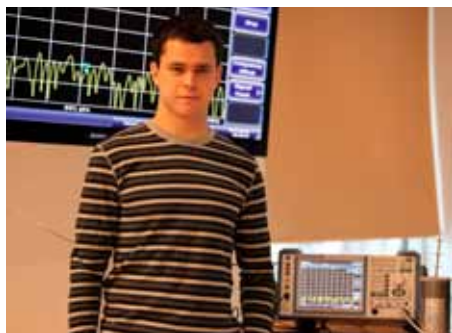
Tekst: Eesti Lennuakadeemia

Tahaks lennata? Äkki hoopis lennukeid ehitada või radarmakette teha? **Eesti Lennuakadeemia (ELA)** pakub lennundusalast rakenduskõrgharidust viiel erialal.

Kooli tutvustavad tudengid Kaur Lõhmus ja Keit Lamp, kes õpivad side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise eriala 4. kursusel.

Kuidas kirjeldaksid Eesti Lennuakadeemiat tulevastele õpilastele?

Kaur: Lennuakadeemia annab tulevikuks väga head erialased teadmised ning laiendab silmaringi, mida saab rakendada ka teistes eluvaldkondades. Kuna ELA tudengeid seob suur huvi lennunduse vastu, siis on kõigil alati omavahel millestki rääkida ning see loob sõbraliku akadeemilise õhkkonna, kus tuntakse üksteist nägupidi ning juba koolitarkusi omandades luuakse tutvusi tulevikuks, kus paljud praegused tudengid on üksteisele kolleegid. Ei saa mainimata jätta, et lennuakadeemia on väga sportlik kool, kus on ka oma jõusaal.

Miks valisid lennuakadeemia ja side- ning navigatsioonisüsteemide käitamise eriala?

Keit: Lennuakadeemia on võrreldes teiste kõrgkoolidega Eestis justkui väike kokkuhoidev pere, kuhu on väga mõnus ja uhke tunne kuuluda.

Lennundus iseenesest on prestiižne valdkond. Antud eriala annab laiapõhjalisema tehnikaalase ettevalmistuse, nii et hiljem on töövõimaluste valik lai – alates radartehnoloogiast ja lõpetades telekommunikatsiooni või ükskõik millise IT-valdkonnaga. Tartu Ülikooli või Tallinna Tehnikaülikooli tehnilistest erialadest eristab meid see, et saadakse teadmisi ja oskusi lennunduses kasutatava tehnoloogia käitamise kohta.

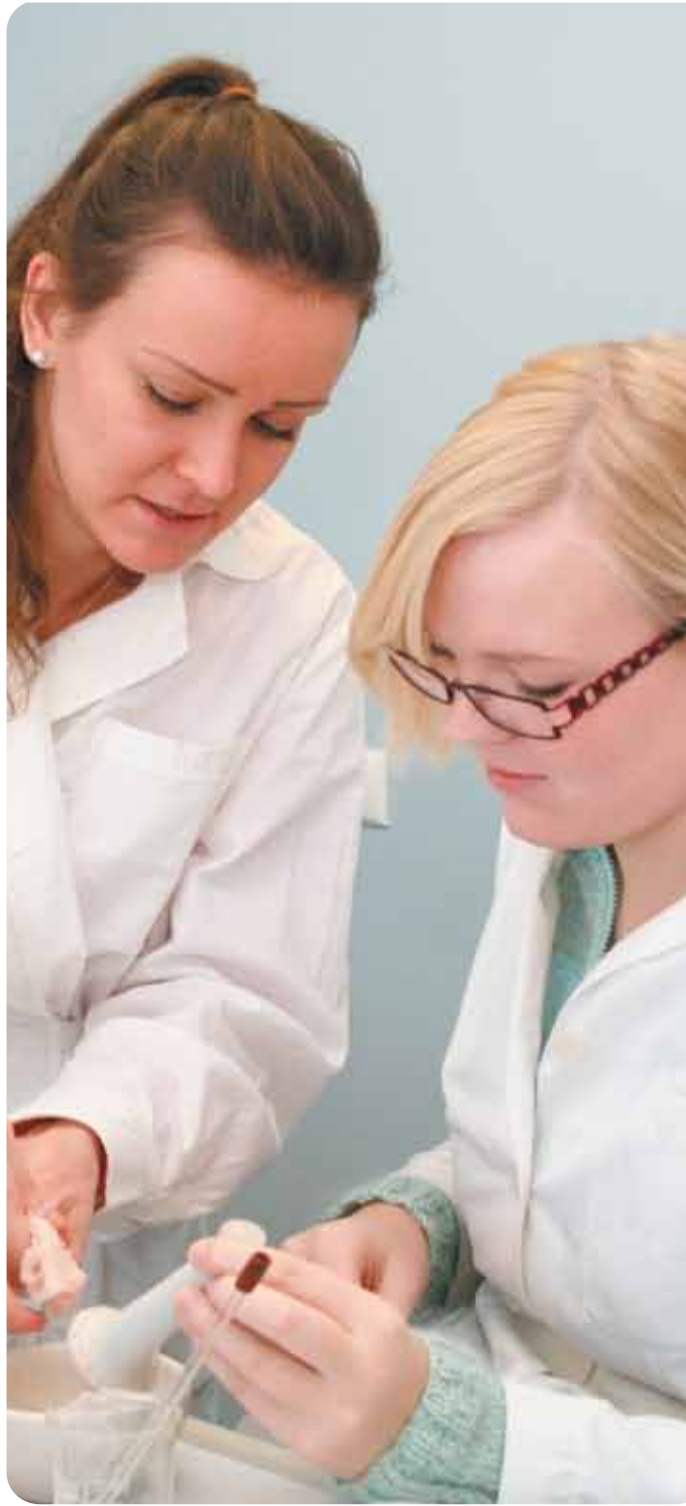
Mida teete kaastudengitega väljaspool õppetööd?

Keit: Korraldatakse filmiõhtuid, spordipäevi ja teemapõhiseid peoüritusi koondnimega Maandumisplats jm. Värvikaks ettevõtmiseks võib pidada talvist suusa- ja lumelauareisi Lätti. Üks õige üliõpilane võtab osa ka kõikidest tudengite sügis- ja kevadpäevadest. Lisaks korraldatakse spordivõistlusi nii omakeskis kui ka teiste kõrgkoolidega, selgitatakse välja parimad lauatenнисes ja -jalgpallis.

Kuhu lennuakadeemiast edasi siirduda?

Kaur: Tulevikuväljavaated on väga head, tööpõld sellel erialal on suur ja lai. Hiljem on võimalik omandada telekommunikatsiooni erialal magistrikraad, mis omakorda laiendab veelgi karjäärivõimalusi. Paljusid side- ja navigatsioonispetsialiste oodatakse tööle näiteks Eesti Õhuväkke Ämari lennubaasi, aga ka teistesse riigikaitsega tegelevatesse asutustes. Kuna lennundus on väga spetsiifiline valdkond ja rahvusvaheliselt hästi reglementeeritud, siis erinevad lennundust puudutavad standardid on maailmas samad. See võimaldab ELA tudengitel pärast lõpetamist edasi õppida või töötada ka välismaal.

Meie loome tulevikku.

**Praktilised erialad,
teaduspõhised
lahendused.**

Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

Ajateenistus on kasulik

Ajateenistuses õpitakse palju tsiviileluski vajalikke oskusi ja teadmisi – esmaabivõtteid, topograafiat, side- ja infotehnoloogiat, keskkonna- ja kodanikukaitsset, ajaplaneerimist ning korra ja puhtuse hoidmist.

Ajateenistusse kutsutakse teenistuskõhlikuks tunnustatud 18–27aastased meessoost Eesti kodanikud. Ajateenistuse eesmärgiks on Eesti kaitseks vajalike reservüksuste koolitamine ning eelduste loomine elukutseliste kaitseväelaste teenistusse võtmiseks. 2013. aasta kevadest on naistel võimalik läbida aja- ja reservteenistus meestega samadel alustel.

Ajateenistuse jooksul omandatakse põhiteadmised riigikaitsest ning õpitakse tegutsema ühtse meeskonnana. Ajateenistus kestab 8 kuni 11 kuud. Ajateenistuse lõppedes jätkub riigikaitsekohustuse täitmine reservväelasena. Kaitseliidus või elukutselise kaitseväelasena.

Ajateenistuses omandatakse palju tavaelus vajalikke oskusi. Nooremallohvitserid ja reservrühma ülemad saavad väärtusliku juhtimiskogemuse. Ajateenistuse jooksul parameedikuna kursused läbinud saavad asuda tööle parameedikuna, autojuhikursuste lõpetajad saavad CE või DE kategooria juhiload.

Ajateenistuse läbimine annab võimaluse kandideerida Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Kõrgemasse Sõjakooli, mille lõpetajad asuvad ohvitseridena teenima kaitseväes. Samuti on võimalus astuda teenistusse elukutselise sõjaväelasena.

Eel- või põhikutsumine?

Eelkutsumisega võetakse teenistusse ajateenijad, kelle ametikoht eeldab 11kuulist ajateenistust (erialaspetsialistid, allohvitserid ja reservrühmaülemad). Põhikutsumise baasil õpetatakse kaheksa kuu jooksul välja üksuse reakoosseis.

Jaauanuaris ja juunis (eelkutsed) teenistusse saabunud teenivad reeglina 11 kuud, aprillis ja oktoobris (põhikutsed) saabunud 8 kuud. Ajateenistuse lõpliku pikkuse piiritleb ametikoht, millele ajateenija määratakse.

Eesti kaitseväge on reservvägi, vajadusel asuvad Eestit kaitsma reservist teenistusse kutsutud üksused. Reservteenistus kestab 60. eluaastani ja seisneb peamiselt osavõtus reservõppekogunemistest, kus täiendatakse ajateenistuses omandatud oskusi ja teadmisi ning õpitakse kasutama uut relvastust ja varustust. Õppekogunemisele kutsumisest teatatakse 120 päeva ette. Rohkem infot: www.mil.ee

Nendel, kes soovivad saada elukutseliseks kaitseväelaseks, on järgmised võimalused:

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused (KVÜÖA) on Eesti Vabariigi Kaitseministeeriumi valitsemisalas ja kaitseväe juhataja alluvuses asuv ainus sõjaväelisel korraldatud riigikaitsealine rakendus kõrgkool Eestis. Õppeasutus on sõjandusega seotud teadus- ja arendustegevuse edendajaks Eesti Vabariigis, teostades oma eesmärgi koostöös kodu- ja välismaiste partneritega.

Sõjaväelise kõrghariduse I astme õppekava täies mahus täitmise korral omandatakse rakenduslik kõrgharidus ning sõjaväelise kõrghariduse II astme õppekava täies mahus täitmise korral magistr kraad. Rohkem infot: www.ksk.edu.ee

Balti Kaitsekolledž

BALTDEFOLIS saavad keskastme ohvitserid NATO standarditele vastava hariduse, mille puhul võetakse arvesse ka Balti riikide eriolukorda kaitseküsimustes.

Kõrgema staabikursuse eesmärgiks on õppurite isiklik ja ametialane areng. Kursuste õppekava hõlmab operatsioone ja taktikat, logistikat, politoloogiat ja strateegiat, staabitööd, juhtimist ja haldust, totaalkaitset ja sõjatehnikat.

Riigiametnike kursuse õppekavasse kuuluvad muu hulgas poliitika planeerimine, juhtimine ja haldus, logistika, politoloogia ja strateegia, staabitöö, totaalkaitse ja sõjatehnika. Rohkem infot: www.bdcoll.ee

Kõrgem Sõjakool annab juhtimiskogemuse

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Kõrgemas Sõjakoolis õppivad kadetid on tulevased ohvitserid – sõjaväelised juhid, kelle tegevusest sõltub kriisiolukorras paljude saatus.

*Tekst: Mikk Habakuk
3. õhuväe põhikursus*

Gümnaasiumis õppides oli mul soov jätkata oma haridusteed lennundusega seotud erialal. See tähendas, et Eestis oli variante vaid kaks. Minu valikuks osutus Kõrgema Sõjakooli õhuväe õppesuund. Peamised trumbid, mis mängisid sõjakooli kasuks, olid selle kooli laiema võimaluse eneseteostuseks ja suuremateks väljakutseteks.

Suurim käegakatsutav kasu, millega sõjakool eristub kõrgkoolide seas, on juhtimiskogemuse saamine õppeaja jooksul. Iga kadett saab võimaluse juhtida oma kursusekaaslasi nii igapäevase õppetöö administreerimisel kui ka maastikul erinevatel taktikalistel harjutustel.

Sõjakool kadettidele on ette nähtud mitmeid majanduslike ja sotsiaalsed tagatise, sealhulgas tasuta õpe ja majutus Tartu südalinnas. Lisaks ligi 500 euro suurune igakuine stipendium. See annab kadettidele võimaluse pühendada ennast täielikult õppetööle.

Sõpruskond terveks eluks

Hiljuti sirvisin albumit, mille olen kokku pannud fotodest, mis kajastavad sündmusi läbi minu senise õppeaja. Seda albumit kirjeldavad kõige paremini kolm asja, milleks on: mitmekülgne õppeaeg, palju praktikat ja meeskonnavaim.

Kui teistes kõrgkoolides võib juhtuda, et kõik kursusekaaslased üksteist ei teagi või tuntakse ainult nägupidi, siis sõjakoolis toimub inimeste vahel tihe suhtlus. Näiteks peetakse vanemaid ja nooremaid kursuseid juba vaikimisi kamraadideks. Kogu õppeaega iseloomustab tugev side kursusekaaslaste vahel ja kõikvõimalikest raskustest ning takistustest koos üle lendamine.

Minu senine tudengiaeg on olnud vaheldusrikas, see on sisaldanud nii päevi metsas, lahingharjutusi linnas kui ka lendamist kõikvõimalike õhuväe lennubahenditega. Lisaks olen läbinud erialakursuse Eesti Lennuakadeemias, kellega koostöös Kõrgem Sõjakool õhuväe kadette koolitab.

Kõrgemas Sõjakoolis saab rakendusliku kõrghariduse maa-, mere- või õhuväe õppesuunal, lõpetajatele omistab president nooremleitnandi auastme. Samuti on Kõrgemas Sõjakoolis võimalik õppida aastasel nooremohvitseride täiendusõppekursusel maaväehvitseriks neil, kel kõrgharidus juba omandatud ja ajateenistus läbitud. Iga lõpetajat ootab teenistuskohd ja karjäär Kaitseväe või Kaitseliidu üksustes.

Lisainfo: www.sojakool.ee

Kadett Habakuk hindab sõjakoolis enim sealt saadavat juhtimiskogemust.

Tee unistuste tööni

Pärast keskkooli lõpetamist 1990ndate keskel siirdusin kodu lähedale Tallinna Tehnikaülikooli ärikorraldust õppima nagu paljud teisedki. Aga asjade käigus selgus, et ma ei olnud "nagu teised".

Tekst: Merit Raju

Toona oli tegelikult mu unistuste eriala teatri-teadus, mida sai õppida Tartu Ülikoolis. Teatriteadlased saavad tööd kas teatrikriitikutena ajakirjandusväljaannete juures või teatrites dramaturgidena. Aga tol ajal oli Eestis 10 teatrit ja need 10 dramaturgi olid seal juba tööl. Ühe käe sõrmedel võis üles lugeda päevalehed ja lisaks paar kultuuriväljaannet, kus oleks olnud vaja kultuuriajakirjanikke. Ka need ajakirjanikud olid ju tegelikult juba olemas.

Ja siis leidsin ma just tänu oma "valele" erialale õige tee teatrinii ja ajakirjanduseni: alustades küll Draamateatri koristaja postiltl ajal, mil mu kursusekaaslasel said tööd audiitoritena ning ministertiumis nõunikena, sain ma paari kuu pärast tööle teatri raamatupidamisosakonda. Alles siis märkasin, milline mu nipp oli: tahtes tööle teatrisse, ei läinud ma õppima teatrieriala, kust paljud tahaksid teatrisse tööle, vaid teist ala, mida teatris samuti vaja läheb, aga mille õppurid sageli teatritest mööda otse edukamate firmade poole vaatavad. See oli väga õnnelik periood minu elus! Nii et vahel saab sisse "tagaukse kaudu".

Agas teatrihuvi ei olnud mulle eneselegi üllatusiks püsiv. Tuli välja, et teatrisse väljendus huvi elu ja inimeste, suhete ja eri küpsusega elufaaside vastu, mida teater pakkus kontsentreeritud vormis. Ja muidugi teatrimaagia – see päris näitleja isiklik *touch*, mida ma filmides kunagi ei kogenud.

Teekond kirjutamise juurde

Kirjutamine tuli mu ellu keskkooli viimasel aastal, mil hakkasin nautima kirjandeid, uurimistööid ja referaate. Ülikooli ajal hakkasin kirjutama teatrikriitikat, kuna olin väga kogenud teatrisõppija oma 100 korraga aastas. Teatriartiklitele avaldaja otsimine tähendas toona, et seisin oma disketiga

ajalehtede toimetustes ja palusin mu kirjutistele pilk peale visata. Visatigi. Ja need artiklid ilmusid. Hiljem kirjutasin erialaseid jutte äriajakirjadele ja firma siselehtedesse, sageli kirjutasin aga hoopis reisimisest.

Tagantjärele paistabki, et sain oma huvi elu ja inimeste vastu pärast teatriperioodi rahuldada seikluslikult reisides ja ka turvaliselt välismaal stipendiumiga õppides või töötades. Kuigi ma seda kohe nii ei võtnud, tean ma täna, et mul on vedanud, et sattusin kooliajal õppima saksa keelt enne kui inglise keelt. Tänu sellele olen tänaseks saanud mõlemad hästi selgeks ja elanud Soomes, Saksamaal, Belgias ja Austraalias kokku kolm ja pool aastat. Välismaal elamine on minu maailmapilti mõjutanud päris tugevasti. Saksamaal sattusin elu esimesse joogatundi ja õppisin keskonnast lugu pidama. Eestis tagasi, korjasin ma kontori kolleegidelt kokku plastpudeleid ja viisin need hoolega ette nähtud konteinerisse. Samuti ei maitsenud mulle enam tavapärase Eesti toit, milles kesksel kohal oli liha. Ja mulle tundus, et inimesed ei ole eriti hoolivad teiste suhtes, kui vaadata perekonnaringist kaugemale.

Kas see on SEE

Neli aastat korralikult ja tegelikult väga suure rõõmu ja töötahtega ühes suure firma kontoris töötanud, hakkasin tundma, et see keskkond minule ei sobi. Lisandus ka see, et olid ajad, mil unistuste töökoht oli võimalik saada juba ülikoolilõpetajana ja seega oli võimalus kiiresti põleda, kiiresti läbi põleda ja kiiresti aru saada, kas see ikka on päris SEE. Sellest pausist, mis sellele äratundmisele järgnes, sai mu esimene raamat: "Out of office ehk Aasta kontsakingadeta".

Mulle tundub, et mul on vedanud, et olen saanud

väga palju asju ära proovida. Olin Euroopas häälega ringi sõitnud, Aasias ja Lõuna-Ameerikas käinud, välismaal õppimist ja töötamist proovinud, kodusõidust tundunud, sukeldunud, kaljuroninud, mootorrattaga sõitnud, maal ja linnas elanud! Ja ühtäkki ei olnudki enam seda sisemist tungi kusagile reisida. Kõik proovitud, hakkasin oma elu- ja inimestehuvile rakendust leidma joogast. Nõnda sattusin joogaõpetajate koolitusele, sealt aasta edasi rasedate jooga õpetajakoolitusele, veel mõned kuud edasi läksin õppima hingamisterapeutiks. Teise raamatu, "Hingele pai" kirjutasin önnelikust ja tervislikust elustiilist, saades inspiratsiooni joogast.

Unistuste elu

Täna moodustavad suure osa minu päevadest joogatunnid ja joogalaagrid, eraklientide hingamis- ja tootumistöötoad ning joogafestivali korraldamine. Elu ja töö vahel ei ole enam selget piiri ja see sobib mulle hästi. Toimetada oma kodus või küüналdega joogasaalis ja paljajalu. Pakkuda inimestele seda, mida ise armastan.

Vabakutseline või väikeettevõtja olemine on algu-

ses päris raske proovikivi, aga kui oled juba enesekindlust saanud, on rahuldus eneseteostusest ja rõõm õhtusse veerenud päevast eriliselt suur. Nõnda on elu elamist väärt iga päev ja iga kell.

Tõeline eneseteostus

Usun, et tulevikus on võimalik vähem kindlustunnet saada tööandjast ning inimesed hakkavad enam väärtustama head enesetunnet ja tõelist eneseteostust, mis paneb silmad särama ja südame rõõmustama. Ja nad tahavad seda tunda mitte ainult nädalavahetustel oma aianurgas kõpitsedes või õhtuti lastega mängides, vaid iga päev oma töös. Minu kolmas raamat "Leia oma tee" ongi tööalastest valikutest ja sellest, kuidas ma arvan, et ühiskond tulevikus välja näeb. Sinna on praegu veel pikk tee, aga nii palju märke on õhus!

Nii saigi minust ettevõtja – see, kelleks olen õppinud. Aga mitte nagu mulle on ülikoolis õpetatud – et ettevõtte eesmärk on kasum –, vaid elustiili pärast. Minu ettevõtlus aitab mul elada sellist elustiili, nagu mulle sobib ja saan seda jagada teistele. Juhuslikult saan ma sellega ka teenida piisavalt selleks, et elada oma igapäevast elu.

Muud ma ei oska tahtagi.

töökohad: eures.europa.eu
iseteenindus.tootukassa.ee

Soovid saada nõuandeid eriala valikul ja tööelu alustamiseks?

KÜLASTA TÖÖTUKASSA KARJÄÄRIINFOTUBA

Soovid õppida või töötada Euroopas?

KÜSI NÕU EURES NÕUSTAJALT

Vajad esimest töökogemust?

VABATAHTLIK TÖÖ AITAB TÖÖTURULE

Töötukassa infotelefon: 15501

www.tootukassa.ee

 tootukassa

www.eures.ee

Eesti Töötukassa

facebook

[eesitootukassa](https://www.facebook.com/eesitootukassa)

Riik toetab õppijaid

Õppijatele mõeldud toetusi on mitmesuguseid, osa neist väljendub otsese rahalise sissetulekuna (õppetoetused ja stipendiumid), osa laenukena, mis tuleb hiljem protsentidega tagasi maksta.

Kaudsem toetus on võimalus arvata tuludest maha koolituskulud ning maksta niiviisi vähem tulumaksu. Seda saavad teha õppija vanemad või õpilane ise.

Uus vajaduspõhine õppetoetuse süsteem

Vajadusõppetoetust saavad taotleda üliõpilased lähtudes oma majanduslikust olukorrast ning toetuse eesmärk on toetada kõrghariduse omandamisega seotud kulude katmist, motiveerida kutse- ja ülikoolide õpilasi eriala õppekava ettenähtud ajaga (nominaalajaga) läbima, täiskoormusega ja heade tulemustega õppima. Rohkem infot leiab Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt: www.hm.ee

Uus vajaduspõhine õppetoetuse süsteem jõustus 1. jaanuaril 2013. Alates 2013/2014. õppeaastast immatrikuleeritud üliõpilased ei saa taotleda senist põhi- ega täiendavat õppetoetust, küll saavad üliõpilased lähtuvalt majanduslikust olukorrast tulenevalt taotleda vajaduspõhist õppetoetust.

Vajaduspõhise õppetoetuse saamise tingimuseks on:

- üliõpilane peab olema algavaks semestriks täitnud eelmistel semestritel õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahu täielikult. Esimesel semestril on toetuse saamise eelduseks täiskoormusega õppima asumine;
- keskmine sissetulek kuus ei ületa igaks aastaks riigieelarvega kehtestatud vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäära (st sissetulekute suurus üliõpilase või tema perekonnaliikmete kohta jääb alla suhtelist vaesuspiiri);
- Eesti kodanikuks olemine või viibimine Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või tähtajalise elamisloa või alalise või tähtajalise elamisõiguse alusel.

2013. aastal on riigieelarve seadusega kehtestatud üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks

arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäär 280 eurot kuus. Üliõpilane saab toetust vastavalt sellele, missuguses vahemikus üliõpilase perekonnaliikmete keskmine sissetulek on.

Üliõpilase keskmise sissetuleku arvestamisel loetakse kuni 24aastase üliõpilase perekonnaliikmeteks tema vanemad ning alaealised õed ja vennad (ka pool), kui üliõpilane ei ole abielus või lapsevanem. Keskmise sissetuleku arvestamiseks jagatakse tulude summa kaheteistkümnega ja seejärel üliõpilase ja tema perekonnaliikmete arvuga.

Stipendiume tasub otsida

Stipendiume pakuvad erinevad fondid ja ka era-sektor. Sihtasutuse Archimedes kõrghariduse arenduskeskus koordineerib riiklike algatusi, mille raames toetatakse üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste vahetust, tutvustatakse Eesti kõrgharidust välismaal ning viiakse ellu mitmeid teisi kõrghariduse rahvusvahelistumist toetavaid tegevusi. Samuti vahendab SA Archimedes informatsiooni eri välisriikide poolt pakutavate õppimis- ja stipendiumivõimaluste kohta (archimedes.ee/stipendiumid).

Kristjan Jaagu stipendiumiprogramm on Haridus- ja Teadusministeeriumi ning SA Archimedes koostöös algatatud riiklik stipendiumiprogramm, mille eesmärgiks on toetada Eesti kõrgkoolide magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste õpinguid välisülikoolide juures ning magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste ning õppejõudude õppe- ja teadustööga seotud välislahetusi.

Nõudmised stipendiumi taotlemiseks võivad olla väga erinevad. Nii võib üks stipendium olla mõeldud üksnes ühe eriala üliõpilastele. Ühtset süsteemi, kust oleks võimalik leida kogu info stipendiumite kohta, ei olegi. Stipendiumiinfot tasub otsida internetist koolide kodulehekülgedelt ning kõikvõimalikest muudest allikatest. Samuti käib suur hulk teateid läbi kooli-, osakonna-, eriala- ja teiste meililiistide. Seetõttu on kasulik kohe kooli astudes end neisse registreerida.

Õpetajaks õppivatel üliõpilastel on võimalik taotleda õpetajakoolituse stipendiumi.

2013/2014 ÕPPEAASTAL VÕETAKSE VASTU ÕPILASI JÄRGMISTELE ERIALADELE:

TALLINNA
TÖÖSTUS
HARIDUS
KESKUS

Põhikooli baasil

Mehhatroonik	3,5 a.
Autotehnik	3,5 a.
Automaatik	3,5 a.
Metallitöötleva arvjuhtimisega (CNC) pinkidel	3 a.
Keevitaja	3 a.
Müüja rõivaalal	3 a.
Sisekujundaja assistent	3,5 a.
Rätsep - stilist	3 a.

Keskooli baasil

Mehhatroonik	2,5 a.
Külmamehaanik	2 a.
Autotehnik	2,5 a.
* Arvjuhtimisega (CNC) metallilõikepinkide seadistaja	2 a.
Keevitaja (poolautomaat)	1 a.
Juuksur	1,5 a.
Rätsep - stilist	2 a.
Automaaler	2 a.
Autoplekksepp	2 a.
* Autodiagnostik	1,5 a.
* Müüja rõivaalal	2,0 a.
* Müügikonsultant	0,5 a.

*Uus eriala. Annab müügitöö
alase lisakvalifikatsiooni.*

* töökohapõhise õppe korral vajalik
praktikakoha olemasolu

Soovijatele koht renoveeritud õpilaskodus.

Tallinna
Tööstushariduskeskus

Sõpruse pst 182
Tallinn 13424

Telefon: 65 42 833
65 45 026

Faks: 65 42 874

e-post: info@tthk.ee
www.tthk.ee

Toetab Euroopa Liit

TASEMEL KUTSEHARIDUS

Kõik on uus septembrikuus

Kui oled üks nendest, kes läheb õppima teise linna, peab väide, et kõik on uus septembrikuus, kindlasti paika. Selleks, et lisaks uuele koolile ja sõpradele-tuttavatele ka mõnus kodu õhtuti ees ootaks, tuleb aga võimalikult vara tegutseda.

Kui teises linnas vaba külalistetoaga sõpru-sugulasi ees ei oota, siis on soodsaim variant koht ühiselamus, mis pakub lisaks elamispinna enamasti ka rohkesti seltsielu ja elamusi. Paljud kõrgkoolid ja kutsekoolid on Euroopa rahade toel oma õpilaskodud renoveerinud ning elamistingimused seal suurepärased.

Kuna ühiselamukohti on sageli vähem kui soovijaid, tasub võimalikult varakult uurida kooli kodulehelt, kas koolil on olemas ühiselamu ja oma huvist kohataotlusega teada anda.

Järgmine variant on mitme peale korter üürida. Ka soodsad ja mugavad üürikorterid lähevad ülikoolilinnades sügisel nagu soojad saiad, nii et kui miski meeldib, tasub kiiresti tegutseda. Kui sõprade seas piisavalt teisi huvilisi pole, võib sobiva seltskonna leida mõnes sotsiaalvõrgustikus kuulutades või kinnisvaraportalides ringi vaadates. Abi võib olla ka kinnisvarabüroodest ja –maakleritest.

Üksi korteri üürimine on juba kallim lõbu. Igal juhul on oluline lugeda hoolikalt üürilepingut ja vaadata, et korterist loobumine ei oleks liiga keeruliseks tehtud, kui selgub, et elukoht mingil põhjusel ei sobi.

Samuti tuleks hoolikalt läbi mõelda, kui suur ja millise asukohaga korter on kõige sobivam, mis peaks seal kindlasti olemas olema ja milliste mugavuste osas oled nõus järeleandmisi tegema.

Kui on võimalus ja soov endale ülikoolilinna korter osta, siis võib kaaluda võimalust teha sellest ka äriprojekt – osta veidi suurem korter ja 1-2 tuba välja üürida.

Korterihindadega saab tutvuda kinnisvaraportalides (www.city24.ee, www.kv.ee, www.soov.ee/jt). Just tudengitele on mõeldud www.tudengikodu.org.

Veel lehti, millest võib abi olla:

Tartu Ülikool: campus.ee

Tallinna Tehnikaülikool: www.ttu.ee/campus/

Tallinna Ülikool: www.esindus.ee/?div=3-84 ja <http://www.dormitorium.ee>

Eesti Maaülikool: yhikas.emu.ee

Eesti Kunstiakadeemia: yhikas.ee

www.facebook.com/KorteriKaaslane

www.facebook.com/YyrikorteridTallinnas

www.facebook.com/YyrikorteridTartus

Millele pöörata tähelepanu üürilepingut sõlmides

Uus Maa Kinnisvarabüroo, www.uusmaa.ee

Üürilepingus peavad olema fikseeritud kommunaalculude näidud, objekti seis jne. Korteri üleandmisel tasub korterist teha pildid. Samuti tuleks kirja panna põhjalikult kogu korteri sisustus.

Üürilepingu tähtaja lõppemist peab rangelt silmas pidama. Levinuim tähtaeg üürilepingus on 1 aasta. Tähtajaline üürileping lõpeb tähtaja möödumisega. Kui üürnik jätkab pärast üürilepingu tähtaja möödumist asja kasutamist, loetakse, et üürileping on muutunud tähtajatuks, kui üürileandja või üürnik ei avalda teisele lepingupoolele kahe nädala jooksul teistsugust taht.

Korterite ja majade puhul võib tähtajatu üürilepingu üles öelda, teatades sellest ette 3 kuud, kui üürilepingus ei ole sätestatud teisiti. Möbleeritud tubade ja muu taolise üürimise korral võib tähtajatu üürilepingu üles öelda, teatades sellest ette

vähemalt üks kuu. Lepingus võiksid olla ka omaniku ja üürniku kohustused/käitumine korteris tekkinud avarii korral.

Tähele tasub panna elamu sisekorra eeskirju, kus on sätestatud õõrahu kellaajad jms.

Oluline on, et üüritava korteril on kehtiv kindlustus. Kasulik on kindlustada ka korteris paiknev vara. Kindlustuslepingu sõlmib tavaliselt üürileandja.

Kindlasti annab objekti üürile see isik, kes on tegelikult omanik. Kui üürileandjal on võetud korterile laen pangast, on vaja üürimiseks panga nõusolek.

Üürnikul on võimalus saada sissekirjutus üüritava korterisse. Vastav nõusolek tuleb saada üürileandjalt.

Kool.minuraha.ee – tee oma raha targaks!

Kas sa tunned, et raha kaob näppude vahelt liiga kiiresti ning enamasti ei saa arugi, mille peale see kulub? Kui jah, siis on veebileht kool.minuraha.ee sinu jaoks õige koht!

[Kool.minuraha.ee](http://kool.minuraha.ee) on sinu teejuht igapäevaste rahaasjade korraldamisel ning pakub nippe arukaks majandamiseks. Miks on kasulik rahaasju planeerida, kuidas eelarvet teha, mismoodi oma raha kasvama panna? Saad ka teada, kuidas tasub oma rahaasju korraldada siis, kui lähed edasi õppima või tööle, plaanid reisile minna, auto osta või kolid vanematekodust ära, et iseseisvat elu proovida.

Ei maksa arvata, et rahaga seonduv on alati vaid surmtõsine teema. Sugugi mitte. Sa saad kool.minuraha.ee lehel mängida interaktiivseid mänge, oma teadmisi testida ning vaadata 6–19aastaste õpilaste tehtud rahateemalisi videoklippe. Huvitavat lugemist pakuvad intervjuud Koit Toome, Märt Avandi, Ott Leplandi ja Karolin Kuusikuga, kes räägivad, kuidas nad oma esimese taskuraha teenisid ja mil moel praegu rahaasju ajavad.

minuraha.ee

10 põhjust, miks tulla õppima **Sisekaitseakadeemiasse**

Tekst: Sisekaitseakadeemia

1. Kõige tähtsam on see, et õppimine on meil TASUTA! Päevaõppe kadettidele makstakse igakuist põhistipendiumi. Need, kes akadeemiat esindavad, võivad saada lisastipendiumi. Eraldi stipendiumivõimalus on nii Ida-Virumaalt pärit kadettidele kui ka tublidele sportlastele.
2. Meie kooli astudes võid meeleheitlikud tööt-singud unustada, sest suure töönaosusega on Sulle töökoht juba enne lõpetamist kindlustatud!
3. Meil saad sportida ja täiesti tasuta! Võid oma treeningkavasse võtta nii rühmatreeningud kui ka jõusaali, kaasa lüüa võrk- või korvpallis. Esindada akadeemiat mitmesugustel võistlustel. Lisaks saab mõne euro eest käia ka ujumistrennis ja peo- või rahvatantsus.
4. Hommikul ärkad varem, et mõelda, mida selga panna? Akadeemias Sa ei pea enam kunagi selle pärast muretsema! Igas kolledžis antakse juba esimesel aastal õpiajaks tasuta vorm, mis on lahe ja soliidne.
5. Igas akadeemia õppekompleksis on ühiselamu. Ühiselamu üür on taskukohane ning sisaldab nii kommunaalkulusid kui ka internetitasu. Ühiselamutes saab teha süüa, nautida saunamõnuseid ja veeta aega teiste tudengitega.
6. Tudengielu on ka õpivälisel ajal ülivahva – akadeemias toimuvad pidevalt põnevad konkursid, spordivõistlused, rühma- ja saunaõhtud. Laululinde ootab akadeemia laulukoor. Kõlab päris ägedalt, või mis?!
7. Finantskolledži puhul on võimalus õppida nii õigusvaldkonda kuuluvat kui ka maksunduse ja tolli eriala. Õppima on oodatud kõik, kel on soov edasi pürgida finantsalal, õigusega seotud ametitel või ärijuhtimises.
8. Kui õiglus on Su jaoks oluline, siis sobib just

Sinule justiitskolledž, kus saab õppida korrektsiooni või vanglaametniku eriala. Õppetööss ootab Sind õiguse õppimine, parajal määral õppekambris müttamist ning enesekaitsevõtete treenimist.

9. Politsei- ja piirivalvekolledžis on võimalik õppida politsei- ja piirivalveametniku erialadel. Kolledžites õpetatakse mõlemat eriala ehk sisuliselt saab kätte kaks haridust. Selle valiku, kas Sinust saab politseinik või piirivalvur, teed juba teisel aastal.

10. Kui oled julge ja ei karda tuld, siis ootab sind päästekolledž, kus on võimalik omandada haridus päästeteenistuse erialal. Juba esimesel aastal viiakse läbi põnevaid ja adrenaliinirohkeid praktilisi tunde spetsiaalsetel harjutusväljakutel. Pärast lõpetamist on võimalik tööle minna Eesti päästeteenistusse.

Kasulikud viited:

www.sisekaitse.ee

www.facebook.com/sisekaitseakadeemia

www.twitter.com/sisekaitse

Aeg seada elus uued eesmärgid

Tekst: Politsei- ja Piirivalveamet

Kui edasised plaanid on seotud välismaaga, seal õppimise, töötamise või lihtsalt reisimisega, siis peavad olema reisidokumendid korras ja need peavad kehtima kogu plaanitava reisi või riigis viibimise vältel.

Eesti kodaniku jaoks võib välisriigid jagada kolmeks:

- Euroopa Liidu (EL) liikmesriigid

EL-is võib Eesti kodanik viibida passi või ID-kaardi alusel kuni 3 kuud. Juhul, kui Eesti kodanik soovib EL liikmesriiki elama, tööle või õppima asuda või seal tööd otsida, peab ta oma riigis viibimise registreerima. Registreerimiseks tuleb pöörduda kohaliku pädevasse ametiasutusse mitte hiljem kui 3 kuu möödudes riiki sisenemise päevast arvates.

- viisavabad riigid
- viisariigid

Viisavabalt riigis viibimise aeg või viisa kehtivusaeg ja selle liigid on riigiti erinevad.

Meeles tuleb pidada, et viisavaba viibimisaega, viisa kehtivusaega või muud seaduslikku alust.

Politsei- ja Piirivalveamet

mille alusel riigis viibitakse, ei tohi ületada. Kui lubatud aeg on ületatud, muutub riigis viibiv välismaalane illegaalselt. Illegaalselt riigis viibimine on karistatav.

Illegaalide kohta kehtivad just selle riigi seadused, kus parasjagu viibitakse, ja seadused on riigiti väga erinevad. Karistuseks võib olla ettekirjutus riigist lahkumiseks, rahaträhv. Kohaldatakse ka kinnipidamist, kuni trahvisumma on makstud, maalt väljasaatmist, riiki sisenemise keeldu, vanglakaristust jne. Kui passis on viisarežiimi rikkumise tempel, on väga tõenäoline, et sellise passi omanikule ei anna ükski muu riik viisat.

Välismaalaste riigis viibimise aluste ja korra kohta saate informatsiooni vastava riigi välisesindusest või Eesti välisministeeriumi kodulehelt: <http://www.vm.ee/?q=reisi-ja-konsulaarinfo>

Enne Eestist lahkumist kontrollige oma reisidokumentide kehtivust. Välismaal olles hoidke oma reisidokumente hooliga. Reisidokumendi kaotamise korral väljastab Eesti välisesindus tagasi-pöördumistunnistuse, millega on võimalik naasta Eestisse, kuid pooleliolevat reisi sellega jätkata ei saa. Reisidokumendi kaotamiseks võib põhjustada suurt aja- ja rahakulu – ainuüksi välisesinduseni võib olla sadu või tuhandeid kilomeetreid. Kui viibite riigis, kus Eestil välisesindust ei ole, saate abi mõne teise EL-i liikmesriigi välisesinduselt. Välisesinduste teenused on tasuta.

Välismaale? Alustame algusest ...

Tekst: Janika Tamsalu,
SA Innove karjääriinfo spetsialist

Kui olen küsinud väljaspool Eestit õppimas käinud noortelt, miks nad sinna läksid, on vastus enamasti üks: see on huvitav ja põnev. Olen täheldanud, et nende noorte pilgud on säravamad, nende hoiak väljendab teatud sihikindlust.

Ja neil on selleks põhjust — nad on tõepoolest enesekindlamad! Välismaale minek võib anda elule sootuks uue suuna. Tutvud uute kultuuride ja keeltega, kohtad uusi inimesi ja avardad oma silmaringi.

Välismaal elades saavad sellised mõisted nagu **multikultuurilisus** ja **rahvusvahelisus** hoopis teistsuguse tähenduse. Kui kohtud inimestega, kellega ei ole ühist kultuuritausta ega isegi ühist keelt, leiad endast lõpuks selle, mis meis kõikides, erilistes ja ainulaadsetes inimestes, on ühine. Kasvab eneseteadvus ja seeläbi muutub ellusuhtumine.

Millal on minekuks õige aeg?

Enne minemist peaksid endalt kõigepealt küsima – kas olen valmis viibima eemal oma sõpradest ja vanematest? Kas olen valmis üksinda võõras riigis elama? Võõrsile minnes pead arvestama sellega, et Sul puudub tugivõrgustik – perekond, sõbrad, õpetajad, muud abilisused-juhendajad. Pead oma probleemide lahendamiseks leidma ise võimalused ja vahendid. Paljud situatsioonid on uued ning ei saa lähtuda vanadest mallidest. Samas saad võimaluse tegutseda vabana teiste ootustest.

Mõtte hoolega läbi, milliseid kogemusi välismaalt otsid, millisena näed selle kogemuse mõju oma edasisele elule ja püüdlustele ning kuidas võiks see kogemus ellu lisaväärtust tuua. **Enda proovilepanek** kasvatab enesesusaldust, arendab loovust ja ettevõtlikkust.

Tarkust saad välismaal ammutada mitut moodi ja igal pool, sest **õppimisvõimalused on lõpmatud!** Näiteks välismaale õppima minnes saad uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi, suheldes iga päev

RAJALEIDJA

uues kultuurikeskkonnas elavate inimestega – seega ei ole õppimisel otsa ega äärt.

Välismaale suundumisega seotud ettevalmistustega alusta aegsasti - juba aasta-poolteist enne seda, kui plaanid minna. Erinevatest välismaale minemise võimalustest, vajalikest ettevalmistustest, kultuurierinevustest, rahastamisvõimalustest jms on võimalik täpsemalt lugeda Rajaleidjast aadressilt www.rajaleidja.ee/euroopasse. Samuti saad seal leiduvate töölehtede abil mõõta oma valmisolekut välismaale õppima või tööle minekuks, vaadata endasse ning analüüsida õpirändamisest saadud väärtuslikku kogemust koju tagasi jõudes.

Kasulikud allikad

Archimedes – rahvusvaheline koostöö, välismaal õppimine – www.archimedes.ee

Dream Foundation – kandideeri välismaale ülikooli – www.dreamfoundation.eu

EURES – tööpakkumised Euroopas – eures.europa.eu, www.eures.ee

Eurodesk – Euroopa noorte infovõrgustik – www.eurodesk.ee

Euroopa Noored – noortevahetus, noortealgatus, noorteseminar, Euroopa vabatahtlik teenistus – euroopa.noored.ee

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis – Euroopa Liitu puudutav info – www.euroopaliiit.ee

Europass – Euroopa 5 dokumenti aitavad töö otsimisel ning õppima kandideerimisel üle Euroopa – www.europassikeskus.ee

Haigekassa – www.haigekassa.ee

Haridus- ja Teadusministeerium – www.hm.ee

Välisministeerium – www.vm.ee

Rajaleidja.ee – kogu info, mida vajad välismaale õppima suundumiseks –

YFU Eesti – vahetusõpilaseks välismaale keskkooli – www.yfu.ee

www.rajaleidja.ee/euroopasse

Harjutus

Tähelepanu! Valmis olla! Start!

Eestist lahkumiseks ei pea olema oma ala professionaal või keeltguru – lõppude lõpuks lähed välismaale ikkagi õppima! Kindlasti on sul palju oskusi, mis aitavad uues keskkonnas toime tulla. Kuid enne minekut oleks nutikas oma oskused ja võimed üle vaadata. Selgita järgmise harjutuse kaudu välja enda tugevad küljed ja arengukohad.

Hinda ennast ja oma võimeid ning vasta alljärgnevatele väidetele.

Sul on valida nelja vastusevariandi vahel: **1: Mitte eriti; 2: Mõnikord; 3: Tihti; 4: Peaaegu alati**

Oskan ka mitteverbaalselt suhelda ja mõistan hästi kehakeelt.	1	2	3	4
Mul on kerge võõrastega rääkida.	1	2	3	4
Olen tolerantne.	1	2	3	4
Püüan asjadesse suhtuda eelarvamusteta.	1	2	3	4
Minu jaoks ei ole probleem grupis oma arvamust välja öelda.	1	2	3	4
Suudan end võõrkeeles arusaadavaks teha.	1	2	3	4
Mul on oma tugevatest ja nõrkadest külgedest selge ettekujutus.	1	2	3	4
Kohanen muutuvates oludes kiiresti.	1	2	3	4
Oskan eri olukordades paindlik olla.	1	2	3	4
Talun hästi ebakindlustunnet.	1	2	3	4
Mind võiks kirjeldada kui seiklushimulist inimest.	1	2	3	4
Õpin oma vigadest.	1	2	3	4
Olen avatud ja valmis uusi asju kogema-õppima.	1	2	3	4
Tulen toime pingeliste perioodidega.	1	2	3	4
Mulle meeldib inimestega kohtuda ja selle nimel tegutseda.	1	2	3	4
Ma ei karda võõrastelt inimestelt nõu küsida.	1	2	3	4
Olen valmis oma mõtte- ja käitumisviise küsimärgi alla seadma.	1	2	3	4

Analüüsi ennast...

Kui valmis oled maailma minekuks?

Kui su vastus oli enamasti nr 1: Kõige mõistlikum on osaleda esialgu rahvusvahelistes projektides Eestis.
 Kui su vastus oli enamasti nr 2: Mul on palju kasulikke oskusi, mida saaksin endaga kaasa võtta. Pean lihtsalt enesekindlam olema.
 Kui su vastus oli enamasti nr 3: Olen välismaal elamiseks üsna valmis.
 Kui su vastus oli enamasti nr 4: Mida ma veel pean? Asjad kokku ja mineni!

Õppima Ameerikasse? Suurepärase mõte!

Igal aastal õpib USA ülikoolides sadu eestlast. Ka sina võid olla üks nendest! Julge unistada ja mõelda suurelt!

USA kõrgharidussüsteemi peamised märksõnad on paindlikkus, suur akadeemiline vabadus ja mitmekülgsed teadmised. Rõhk on iseseisval tööl, aktiivsel osalemisel ning julgel pealehakkamisel. Paljud vilistlased tunnistavad, et USAs õppimine on arendanud neis võimet töötada intensiivselt ja palju, samuti oskust planeerida oma aega.

USA ülikoolides kestab bakalaureuseõpe neli aastat ning rõhk on *liberal arts* süsteemil. *Liberal Arts College* või sarnase suunitlusega ülikoolide tudengid võtavad esimestel aastatel üldisi aineid humanitaar-, sotsiaal- ja täppisteaduste valdkonnast ning otsustavad alles teise õppeaasta lõpus, millisele erialale nad spetsialiseeruda soovivad. Isegi need, kes keskenduvad kohe näiteks inseneriõppele, peavad tavaliselt 25 protsenti oma ainetest võtma humanitaar- või sotsiaalteadustest, et nende haridus oleks laiapõhjalisem.

USA ülikoolid pakuvad rahvusvahelistele tudengitele märkimisväärset finantsabi! Stipendiumid võivad ulatuda mõnest tuhandest dollarist täisstipendiumideni õppemaksu ja elamiskulude katmiseks. Oma bakalaureuseõpinguid on võimalik rahastada ka spordistipendiumi abil, viimane eeldab ülikooli vastava ala treeneri nõusolekut.

USAsse õppimameinikuks tuleks tegutseda hakata aasta-poolteist enne õpingute alustamist. Seda eriti juhul kui soovid astuda väga nimekasse ülikooli või vajad suurt rahalist abi. Kuid bakalaureusetasemel õpinguid võib alustada ka *Community College*-s (kaheaastase õppeajaga kolledž), kuhu sisseastumine on oluliselt lihtsam ja õppemaksud märkimisväärselt madalamad. Üleminek kolmandale kursusele ülikooli on väga kergesti teostatav. Ülikoolide ja sisseastumistingimuste kohta saad informatsiooni TTÜs ja TÜ raamatukogus asuvatest Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskustest. Ära karda küsida, kui miski arusaamatuks jääb. Tegemist on sinu tuleviku ja teabekeskused aitavad Sind hea meelega.

Üheks kandideerimisnõudeks on rahvusvaheliste testide tegemine. Ehk oled juba kuulnud inglise

Tekst: Eha Teder

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuse juhataja

keele testist TOEFL (*Test of English as a Foreign Language*)? Tegemist on internetipõhise testiga, kus on nii kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- kui ka rääkimisülesanded. SAT (*Scholastic Aptitude Test*) ja ACT (*American College Testing*) on akadeemilise taseme testid bakalaureuseõppesse astujatele. Testid eeldavad häid teadmisi inglise keeles ja matemaatikas. On olemas ka SAT ainetestid bioloogias, ajaloos, füüsikas, matemaatikas jne.

Kes vajab keeletaset tõendavat tunnistust välismaale suvekooli, tööle või praktikale minekuks, võib teha TOEIC (*Test of English for International Communication*) testi.

Oluline on, et alustaksid ka testideks ettevalmistumist varakult. Nii Tallinnas kui ka Tartus pakuvad teabekeskused huvilistele erinevaid ettevalmistusvõimalusi õpikute laenutusest kuni põhjalike kursusteni. Tule vaid kohale ning arutame, missugune viis testiks õppida oleks just sulle parim.

Välismaal õppimine laiendab silmaringi, annab enesekindlust ning arendab oskust iseseisvalt hakkama saada – omadusi, mida tööandjad lisaks kvaliteetsele haridusele kõrgelt hindavad.

Kui unistad USAs õppimisest, siis tegutse julgelt! Välismaale õppimameinik ei ole nii keeruline, kui esialgu tundub. Ära pelga kandideerimast, oma unistuste elluviimine võib hoolikalt ette valmistudes ja aega õigesti planeerides osutada ootamatult kergeks.

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus

Tallinna Tehnikaülikool

Ehitajate tee 5, III-208

Tel 620 3543, 620 3546

educationUSA@ttu.ee

<http://www.eac.ttu.ee>

FB: Education USA Tallinn

Tartu Ülikooli Raamatukogu

W. Struve 1-355

Tartu 50091

Tel 737 5714

educationUSA@ut.ee

<http://www.ut.ee/ameerika>

Välismaale ülikooli!

dream!

FOUNDATION

www.dreamfoundation.eu

17+ **55+** **4000+**
RIIKI ÜLIKOOI ERIALA

1
online-
avaldus

Miks minna välismaale koos Dream Foundationiga?

1. Lihtne veebipõhine kandideerimine
2. Tipptasemel ülikoolid ja põnevad erialad
3. Tasuta konsultatsioonid ja praktilised seminarid
4. Lai välistudengite võrgustik, kellelt nõu küsida
5. Ametlik Cambridge ESOL ning TESA eksamikeskus Eestis

www.dreamfoundation.eu

Kuidas kandideerida?

1. Vali sobiv eriala
2. Täida *online*-avaldus
3. Soorita keelett

Miks teha CAE inglise keele eksam?

1. Üle maailma tunnustatud inglise keele eksam
2. Võimalik saada B2, C1 või C2 taseme sertifikaat, mis kehtib kogu elu
3. Lühike eksamile registreerimise tähtaeg
4. Õppematerjalid iseseisvaks valmistumiseks
5. Tulemused 2 nädalaga

www.cae.ee

Tule tasuta konsultatsioonile!

estonia@dreamfoundation.eu

www.dreamfoundation.eu

Psühholoogilt saab tuge

Suurte elumuutustega kaasnev stress on loomulik nähtus. Kui tundub, et endal lahendusi napib, tasub vestelda psühholoogiga.

Gümnaasiumi lõpetamine ja edasise elutee üle otsustamine on aeg, mil võivad tekkida mitmed kahtlused. "Mis minust edasi saab?", "Kas ma saan valitud erialale sisse?", "Kas ma saan seal hakkama?" või "Appi, ma ei tea üldse, mida ma tahan!" on tavalised küsimused. Segadus ja stress uue eluetapi alguses on normaalne. Õnneks saab stressiga toimetulekuks üht-teist ette võtta.

Esimese asjana võiksid mõelda, kas sa saaksid teha midagi, et sul oleks enda valikute osas rohkem kindlust? Tavaliselt on otsustamine seda lihtsam, mida rohkem teavet sul on. Kui oled otsustanud õpinguid jätkata, ära piirdu kooli ja eriala valikuga, vaid uuri lähemalt, milliseid õppeaineid sellel erialal läbida tuleb ja mida nendes ainetes õpetatakse. Võimalusel räägi inimestega, kes on selle erialaga seotud. Aruta oma plaane sõprade ja vanematega.

Ka ainuüksi oma mõtete valjusti sõnadesse panemine aitab nendest paremini aru saada. Kuid pea meeles, ükskõik milliseid soovitusi sulle jagatakse, oled ikkagi sina see, kes lõpliku otsuse teeb!

Kontrolli oma suhtumist

Teisena tasub üle vaadata enda suhtumine. Stressi tekitab enamasti see, et eelseisev otsus tundub ülioluline ja vale valiku tegemine katastroofiline. Üks võimalus valikuid näha on selline: pean kogu enda edasise elu üle otsustama just nüüd. Hiljem ei ole võimalust oma otsuseid muuta, seepärast pean oma otsuse õigsuses 100% kindel olema. Kui ma teen vale otsuse, olen ennast ja oma lähedasi alt vedanud.

Kui üheleainsale otsusele elus anda nii suur kaal, siis on otsustamisega kaasnev stress paratamatu. Teine võimalus on vaadata asjadele sellise nurga

Tekst: Psühhiaatria ja Psühhoteraapia Keskus Sensus

alt: ma olen mõelnud ja uurinud ning teen otsuse, mis praegusel hetkel tundub kõige õigem. Kui selgub, et ma eksisin, saan alati ümber otsustada. See ei ole raisatud aeg, vaid kasulik kogemus edaspidiseks eluks.

Selline suhtumine sunnib küll valikute üle mõtlema, kuid võtab maha otsustamisega seotud liigse stressi.

Kolmandaks: leia õppimise ja tulevikule mõtlemise kõrvalt aega ka praeguse hetke nautimiseks. Suhtle sõpradega, käi looduses, liiguta ennast või tegele mõne muu meelepärase tegevusega. Lõputu muretsemine toob kasu asemel pigem kahju. Kui sa oled teinud, mis sinu võimuses, siis jääb üle ainult pöidlada pihku suruda ja uskuda, et saad hakkama!

Liiga suur ping

Kui aga uue eluetapiga kaasnev ping kasvab nii suureks, et takistab igapäevaeluga toimetulekut ning tabad ennast korduvalt mõtetelt "Ma ei tea!" ja "Ma ei saa sellega hakkama!", siis on mõistlik psühholoogi poole pöörduda.

Psühholoog aitab sul oma mõtetes, tunnetes, hirmudes ja soovides selgusele jõuda ning toetab sind väljapääsu leidmisel. Vajadusel soovitab psühholoog sulle teisi spetsialiste. Ära karda enda probleeme tunnistada, tugev pole mitte see, kellel pole probleeme, vaid see, kes otsib võimalusi, kuidas nendest võitu saada.

Psühhiaatria ja Psühhoteraapia Keskus Sensus pakub psühhodiagnostika, kliinilise psühholoogi ja psühhoterapeudi teenuseid nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele. Keskus tegutseb Tallinnas, Pärnus ja Paides.

Rohkem infot: www.sensus.ee või tel 640 8708.

See ei ole lõpp, vaid uus algus

Kui kõikide su pingutuste kiuste juhtub, et sa ei saa kohe pärast gümnaasiumi lõppu ülikooli või kutsekooli sisse, ei ole see sugugi maailma lõpp. Ka see võib olla millegi toreда algus. Kõik sõltub sinust endast.

Kui terve suguvõsa küsib kord nädalas, kuhu kooli sa edasi õppima lähed ja kas said juba sisse, võib õppeasutuse ukse taha jäämine väga traagiline tunduda. Tegelikult pole aga keegi öelnud, et edasi õppima tuleb minna kohe pärast gümnaasiumi lõpetamist. Vastupidi – nii mõnegi ülikooli vastuvõtukomisjoni liikmed on öelnud, et rõõm on vestelda pisut vanemate ja elukogenumate sisseastujatega, kes teavad palju paremini, mida ja miks nad õppida tahavad.

Ära lase ennast kõigutada teiste ootustest – tegemist on ikkagi sinu elu ja sinu tulevikuga, seega on sul õigus ise otsustada ja soovi korral mõtlemisaega võtta. Muidugi käib eneseuhkuse pihta, kui mõtlemisaeg pingereas madalale jäämisega peale sunnitakse, aga ka selle löögi saab enda kasuks pöörata.

Võimalusi on palju

Millest siis alustada, kui kutsekooli või ülikooli uksest suletuks jäid? Valikuvõimalusi on ka sellisel juhul usumatult palju.

Euroopa Vabatahtlik Teenistus on väga arendav ja silmaringi laiendav valik. Selle kaudu saavad 18-30aastased noored minna 2-12 kuuks välisriiki elama ja vabatahtlikku tööd tegema. Tänu sellele, et on olemas organisatsiooni Euroopa Noored Eesti büroo, on see üsna lihtne ning sugugi mitte kulukas!

Töö on mittetulunduslik, selle eest ei saa palka sina ega sinu töö pealt rahalist tulu keegi teine. Valdkond, kuhu tööle asud, on sinu enda valida (laste ja noortega tegelemisest keskkonnakaitsealase tegevuseni).

Vabatahtliku töö täpne sisu sõltub vastuvõtva organisatsiooni tegevusest ning vabatahtliku huvidest ja võimetest. Elamise ja muude kulude pärast pole vaja muret tunda, selle katab programm Euroopa Noored, kohaliku elu nautimiseks ja isiklikeks vajadusteks on ette nähtud taskurahagi. Sinu asi on ammutada valitud valdkonnas töökogemust, süüvida kohalikku kultuuri, saada uusi sõpru, keel suhu ja avaram maailmapilt.

Rohkem infot: euroopa.noored.ee

Õppida saab mitut moodi

Muidugi võid endale ka lihtsalt mõne töökoha otsida. Omal käel välismaale minek on riskantsem ja keerulisem, seega on mõistlikum tõist elu kõigepealt Eestis proovida.

Ükskõik millise töökoha leiad, mingis mõttes arendab see sind kindlasti, võib-olla annab ka kasulikke kontakte. Samuti saad juba ainuüksi selle põhjal, kas leitud töö sulle meeldib või ei, teha järeldusi, mis amet sulle kõige paremini sobib ning mis erialal hiljem haridus omandada.

Ka siis, kui otsustad kohe tööle minna, ei tasu õppimisest loobuda. Pealegi ei tähenda õppimine ainult kutsekoolis või ülikoolis hariduse ja diplomi omandamist. Õppida saab ka kõrgkoolis vaid üksikuid aineid võttes, mõnes huviringis osaledes, keeltekoolis ning lihtsalt iseseisvalt raamatuid lugedes.

Õppimisvõimalused on tihti tasulised, aga enda harimine on üks paremaid võimalikke investeringuid. Kui raha üldse pole, leidub tasuta võimalusi kas või raamatukogude näol.

Kutse- ja ülikoolides pakutavate kursuste kohta leiad infot koolide kodulehekülgedelt, koolituste ja huvihariduse kohta ajalehtedest ja internetist (www.kultuur.ee, www.tark.ee).

Nendes koolides saad edasi õppida!

EEKBKL KÕRGEM USUTEADUSLIK SEMINAR

Annemõisa 8, Tartu, tel 744 6631
www.kus.tartu.ee; seminar@kus.tartu.ee

EESTI-AMEERIKA ÄRIKADEEMIA

Punane 29a, tel 605 4108; 605 4100
www.eaba.ee; info@eaba.ee

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGKOOI MAINOR

Suur-Sõjamäe 10a, Tallinn, tel 610 1928
www.eek.ee; eek@eek.ee

Vaata, milline eriala SULLE sobib:

EELK USUTEADUSE INSTITUUT

Pühavaimu 6, Tallinn, tel 611 7400
ui.eelk.ee; ui@eelk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Usuteadus

MAGISTRIOPE

Usuteadus

Kristlik kultuurilugu

EESTI HOTELLI- JA TURISMIKÕRGKOOI

Puuvilla 19, Tallinn, tel 668 8707
www.ehte.ee; ehte@ehte.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Hotellimajandus

Hospitality management (inglisekeelne õpe)

Toitlustusteenuste korraldus

Reisikorraldus

KUTSEÕPE

(Riigieelarvelised tasuta kohad)

Hotelliteenindus

Toitlustusteenindus

Reisikorraldus

EESTI INFOTEHNOLOOGIA KOLLEDŽ

Raja 4C, Tallinn, tel 628 5830

www.itcollege.ee

info@itcollege.ee; Skype: vastuvott_itcollege

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

PÄEVAÕPE JA KAUGÕPE

IT süsteemide administreerimine

IT süsteemide arendus

ÕHTUÕPE

Infosüsteemide analüüs

EESTI METODISTI KIRIKU TEOLOOGILINE SEMINAR

Narva mnt 51, Tallinn, tel 668 8467
www.emkts.ee; seminar@emkts.ee

EESTI LENNUAKADEEMIA

Lennu 40, Reola küla, Tartumaa, tel 744 8100
www.lennuakadeemia.ee; eava@eava.ee

Lennuliiklusteenindus

Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide
käitamine

Õhusõiduki juhtimine

Lennundusettevõtte käitamine

Õhusõiduki ehitus ja hooldus

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA

Rävala pst 16, Tallinn, tel 667 5700
www.ema.edu.ee; ema@ema.edu.ee

BAKALAUREUSEÕPPE ÕPPEKAVAD

MUUSIKA INTERPRETATSIOON

(spetsialiseerumised: klaver, klavessiin, orel,
viul, altviul, tšello, kontrabass, harf, klassikaline
kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott, saksofon,
metsasarv, trompet, tromboon, tuuba, löökpillid,
akordion, kannel, laul, kooridirigeerimine)

HELILOOMING JA ELEKTRONMUUSIKA

(spetsialiseerumised: helilooming, helirežii,
elektronmuusika loomingu, audiovisuaalne
loomingu)

INSTRUMENTAALPEDAGOOGIKA

(spetsialiseerumised: kannel, akordion, klaver,
klavessiin, plokkflööt, viul, altviul, tšello,
klassikaline kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott,
saksofon, metsasarv, trompet, tromboon; samuti
on õppekava võimalik läbida EMTA Tartu filiaalis)

MUUSIKAPEDAGOOGIKA

MUUSIKATEADUS

JAZZMUUSIKA (spetsialiseerumised: laul,
klahvpillid, kitarr, löökpillid, bass, saksofon, viul,
trompet, tromboon, flööt)

PÄRIMUSMUUSIKA

EESTI MEREAKADEEMIA

Kopli 101, Tallinn, tel 613 5500
www.emara.ee;
eesti.mereakadeemia@emara.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Sadamamajandus ja meretranspordi juhtimine
Veeteede ohutuse korraldamine ja haldamine
Tüürimees

Laeva jõuseadmed

Külmutusseadmed

KUTSEÕPE

KUTSEKESKHARIDUSÕPE VÕI KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Laevajuht III

Laevamehaanik III

KUTSEÕPE PÕHIHARIDUSE NÕUDETA

vahimadrus, avamerekalur (tase II), laeva
külmutusseadmete masinist, laevamotorist,
laevaelektrik, siseveelaeva laevajuht

EESTI HOTELLI- JA TURISMIKÕRGKOO

Rakenduskõrghariduse erialad

- Hotellimajandus
- *Hospitality management* (inglisekeelne õpe)
- Toitlustusteenuste korraldus
- Reisikorraldus

Kutsehariduse erialad

Riigieelarvelised tasuta kohad.

- Hotelliteenindus
- Toitlustusteenindus
- Reisikorraldus

Vastuvõtukatsed: 11. juulil ja 1. augustil
Lahtiste uste päev: 19. märtsil

Puuvilla 19, Tallinn www.ehte.ee Tel. 66 88 707
FB: Eesti Hotelli- ja Turismikõrgkool

EESTI MAAÜLIKOOL

Kreutzwaldi 1, Tartu, tel 731 3048
www.emu.ee; vastuv@emu.ee

BAKALAUREUSEÕPE**MAJANDUS- JA SOTSIAALINSTITUUT**

MAAMAJANDUSLIK ETTEVÕTLUS JA
FINANTSJUHTIMINE

Majandusarvestus ja finantsjuhtimine*
Ökonoomika ja ettevõtlus*

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT**METSANDUS**

Metsamajandus
Metsatööstus

LOODUSVARADE KASUTAMINE JA KAITSE

Loodusvarade kasutamine ja kaitse

GEOMAATIKA

Geodeesia
Kinnisvara planeerimine
Maakorraldus

PÕLLUMAJANDUS- JA KESKKONNAINSTITUUT**PÕLLU- JA AIASAADUSTE TOOTMINE**

Aiandus
Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine

KESKKONNAKAITSE

Maastikuarhitektuur
Maastikukaitse ja -hooldus

RAKENDUSHÜDROBIOLOOGIA**LOODUSTURISM****TEHNIKAINSTITUUT****TEHNIKA JA TEHNOLOOGIA**

Energiakasutus*
Ergonoomika
Tootmistehnika

**VETERINAARMEDITSIINI JA LOOMAKASVATUSE
INSTITUUT****LOOMAKASVATUSSAADUSTE TOOTMINE**

Kalakasvatus
Loomakasvatus

TOIDUAINETE TEHNOLOOGIA

*võimalik õppida ka kaugõppes

**LOOMAARSTIÕPE- JA EHITUSINSENERIÕPE
(INTEGREERITUD ÕPE)****METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT****MAAEHITUS****VEEMAJANDUS****VETERINAARMEDITSIINI JA LOOMAKASVATUSE
INSTITUUT****VETERINAARMEDITSIIN****RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE****TEHNOTROONIKA****BIOTEHNILISED SÜSTEEMID****EESTI KUNSTIAKADEEMIA**

Estonia pst 7 / Teatri väljak 1, Tallinn, tel 626 7301
www.artun.ee/sisseastujale; vastuvott@artun.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Arhitektuur ja linnaplaneerimine
Kunstiteadus
Muinsuskaitse ja restaureerimine

AVATUD AKADEEMIA**BAKALAUREUSEÕPE**

Graafiline kujundus
Kujunduskunst
Moestilistika
Vabad kunstid

**GEORG OTSA NIM TALLINNA
MUUSIKAKOOL**

Vabaduse Väljak 4, Tallinn, tel 644 3626,
otsakool@otsakool.edu.ee; www.otsakool.edu.ee;

ESTONIAN BUSINESS SCHOOL

Lauteri 3, Tallinn, tel 665 1325
www.ebs.ee; info@ebs.ee

BAKALAUREUSEÕPE**RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE**

Spetsialiseerumissuunad:

Turundus ja kommunikatsioon

Ärerahandus

Teenusmajanduse juhtimine (koostöös

Teenusmajanduse Kojaga)

ETTEVÕTLUS JA ÄRIJUHTIMINE

Valikmoodulid:

Loomemajandus

Müük

Kinnisvara (koostöös Uus Maa

Kinnisvarabürooga)

VÕÕRKEELED JA ÄRIKORRALDUS

Valikmoodulid:

Hotellivastuvõtt ja konverentsikorraldus

Turundus ja kommunikatsioon

Teenusmajanduse juhtimine

EUROAKADEEMIA

Mustamäe tee 4, Tallinn, tel 611 5801
www.euroakadeemia.ee;
info@euroakadeemia.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Ärijuhtimine

Tõlkija

Keskonnakaitse spetsialist

Sisearhitektuur

Moedisain

Rahvusvahelised suhted

MAGISTRIOPE

Majandus ja ärijuhtimine

Keskonnakaitse

Regionaalsed rahvusvahelised uuringud

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUS

Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Läänemaa,
tel 666 1740

www.hkhk.edu.ee; kool@hkhk.edu.ee

HIUMAA AMETIKOOL

Suuremõisa, Pühalepa vald, Hiiumaa,
tel 469 4391

www.hak.edu.ee;

hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee

Puit- ja kiviehitiste restaureerimine

Loodusturismi korraldus

Metsamajandus (raietöö)

Väikesadama spetsialist

Bussijuht

Maastikuehitus

Majandusarvestus

Väikeettevõtlus

HIUMAA AMETIKOOL
www.hak.edu.ee

KUTSUME SIND ÕPPIMA!
Vanusepiiranguta ja õppemaksuta!

ERIALAD 2013

PUIT- JA KIVIEHITISTE RESTAUREERIMINE
LOODUSTURISMI KORRALDUS
METSAMAJANDUS (RAIETÖÖ)
VÄIKESADAMA SPETSIALIST
BUSSIJUHT
MAASTIKUEHITUS
MAJANDUSARVESTUS
VÄIKEETTEVÕTLUS

ALUSTA HIUMAA AMETIKOOLIST!
Dokumentide vastuvõtt 25. juuni - 22. august 2013

IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Kutse 13, Jõhvi, tel 332 0384
www.ivkhk.ee; info@ivkhk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL (ÕPPEKEEL: EESTI)

Juuksur

Hotelliteenindaja (toateenindus)

Baarmen

Kelner

KESKHARIDUSE BAASIL (ÕPPEKEEL: VENE)

Üldehitus (kivi ja betoonkonstruktsioonide ehitus)*

Kondiiter

Veokorraldaja

Keemiaprotsesside operaator

Tarkvara ja andmebaaside haldus

Mäetööd

Tarkvara arenduse tugitehnik

Infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni projektide koordineerimine

Majandusarvestus*

Väikeettevõtlus*

Rätsepatöö*

Keevitaja*

Elektrik*

Müügikonsultant*

*õpe paindliku graafiku alusel

ILURAVI RAHVUSVAHELINE ERAKOOL

Sõpruse pst 2, 3.korrus, Tartu, tel 748 0202
www.ilukool.ee; ilu.kool@neti.ee

KUTSEÕPE

Kosmeetik

Juuksur

Juuksuri intensiivkursus

Kosmeetiku intensiivkursus

KURSUSED JA KOOLITUSED

Ripsmepikenduste paigaldamine

Depilatsioon

Ripsmete-kulmude värvimine ja korrigeerimine

Klassikalise üldmassaaži algkursus

Massaaži eriliigid

Küünetehnik

Maniküür-pediküür

**ILURAVI
RAHVUSVAHELINE ERAKOOL**

Sõpruse pst 2, 3. korrus 50050 Tartu Tel. 748 0202
ilu.kool@neti.ee http://www.ilukool.ee

KUTSEÕPE:

KOSMEETIK - 1,6 aastat
JUUKSUR - 1,6 aastat
JUUKSURI INTENSIIVKURSUS (9 kuud)
KOSMEETIKU INTENSIIVKURSUS (9 kuud)

Kõigil kutseõppes õppijatel võimalus taotleda riiklikku õppelaenu!

LISAKS ERINEVAD KURSUSED JA KOOLITUSED:

- Ripsmepikenduste paigaldamine + Depilatsioon
- Ripsmete-kulmude värvimine ja korrigeerimine
- Klassikalise üldmassaaži algkursus + Massaaži eriliigid
- Küünetehnik + Maniküür-pediküür

Täpsem info kodulehel!

IREK
International Aesthetician
Eesti Aesthetics
Iluravi Rahvusvaheline Erakool

JÄRVAMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Tallinna 46, Paide, tel 525 3736
www.jkhk.ee; kool@jkhk.ee

**KAITSEVÄE ÜHENDATUD ÕPPE-
ASUTUSED KÕRDEM SÕJAKOOL**

Riia 12, Tartu, tel 717 6131
www.sojakool.ee; sojakool@mil.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Sõjaväeline juhtimine maa-, mere- või õhuväes

TÄIENDÕPE

Maaväe nooremohvitseri kursus

MAGISTRIÕPE

Sõjaväeline juhtimine

KEHTNA MAJANDUS- JA TEHNOLOOGIAKOOL

Kooli 1, Kehtna, Raplamaa, tel 487 5246
www.kehtna.edu.ee;
kehtnamtk@kehtna.edu.ee

KURESSAARE AMETIKOOL

Kohtu 22, Kuressaare, tel 452 4600
www.ametikool.ee; info@ametikool.ee

LUUA METSANDUSKOOL

Palamuse vald, Jõgeva maakond, tel 776 2111
www.luua.edu.ee; info@luua.ee

Metsandus

Aiandus

Turism

LÄÄNE-VIRU RAKENDUSKÕRGOOL

Mõdriku, Lääne-Virumaa, tel 329 5950
www.lvrkk.ee; info@modriku.edu.ee

MAJANDUSE JA JUHTIMISE INSTITUUT „ECOMEN“

Sillamäel: Mere pst 3, tel 397 7543, 397 3051
Tallinnas: Erika 7a, tel 648 7722, 660 3642
www.ecomen.ee; info@ecomen.eu

M.I. MASSAAŽIKOOL

Mustamäe tee 59, Tallinn,
tel 664 6190, 664 6191
www.massaaz.ee; info@massaaz.ee

KUTSEÕPE

SPETSIALISEERUMINE
TÄIENDKOOLITUS

NARVA KUTSEÕPPEKESKUS

Kreenholmi 45, Narva, tel 356 9344
www.nvct.ee; nvctc@nvct.ee

PÕLTSAMAA AMETIKOOL

Põltsamaa vald, Jõgevamaa, Väike-Kamari küla
tel 776 8888; 776 8889
www.pkpk.ee; kool@pkpk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Puit- ja kiviehitiste restauraator

Müügikorraldus

Kelner / baarman

Hooldustöötaja

Põltsamaa Ametikool

HARIDUS ON ELU ALUS!

Põltsamaa Ametikool

Võtab keskhariduse baasil vastu õpilasi järgmistele erialadele:

- Puit- ja kiviehitiste restauraator - (2 a)
- Müügikorraldus - (2 a, õppetöö 2x nädalas)
- Kelner/baarman - (1 a)
- Hooldustöötaja - (2 a, õppetöö 1x nädalas)

VÕTA raames - varasemaid õpinguid ja töökogemusi arvestades võimalus läbida õppekava lühema aja jooksul. Võimalus jätkata pooleli jäänud haridusteed kutseõppes õpinguid katkestanud jätkuõppe programm **KUTSE** raames (www.hm.ee/kutse). Võimalus kursuste raames omandada erinevate kategooriate mootorsõidukijuhi lubasid. Tasuta kursused ESF programmi "Täiskasvanute tööalane koostöö ja arendustegevused" raames.

Dokumentide vastuvõtt 01.06. - 26.08.2013

Jõgevamaa, Põltsamaa vald, Väike-Kamari küla, 48030
Tel. 7768888, 7768889 E-post: kool@pkpk.ee
www.pkpk.ee

OLUSTVERE TEENINDUS- JA MAAMAJANDUSKOOI

Olustvere, Viljandimaa, tel 437 4244
olustvere.edu.ee; kool@olustvere.edu.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Turismikorraldus
Sekretäritöö
Toitlustusteenindaja
Toiduainete töötlemine
Pagar-kondiiter

ÕPPIMISVÕIMALUSED TÖÖTAMISE KÕRVALT

Reisikorraldus/giid
Tekstiilitöö
Keraamika
Loomakasvatus
Kokk
Sekretäritöö
Maaturismi teenindus
Pagar
Toiduainete töötlemine
Mesindus

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Niidupargi 8/12, Pärnu, tel 442 7883; 445 9465
www.hariduskeskus.ee;
parnumaa@hariduskeskus.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Arvutid ja arvutivõrgud (sesoonõpe)
Hooldustöötaja (sesoonõpe)
Juuksur
Kosmeetik (spaateenindaja lisaoskusega)
Ärikorraldus
Müügikorraldus
Puidupingitööline (CNC masina operaator)
Rätsepatöö
Sekretäritöö
Väikeettevõtlus (sesoonõpe)
Majandusarvestus ja maksundus (sesoonõpe)
Ehitusviimistlus

RÄPINA AIANDUSKOOI

Pargi 32, Räpina, tel 533 63 600
www.aianduskool.ee; kool@aianduskool.ee
FB: Räpina Aianduskool

Aiandus
Maastikuehitus
Floristika
Keskonnakaitse

Koolitus Olustverest

VASTUVÕTT KESKHARIDUSE BAASIL:

- turismikorraldus (õppeaeg 2 aastat)
- sekretäritöö (õppeaeg 2 aastat)
- toitlustusteenindaja (õppeaeg 2 aastat)
- toiduainete töötlemine (õppeaeg 2 aastat) spetsialiseerumisega: piimatoodete töötlemine, lihatoodete töötlemine, jookide töötlemine
- pagar-kondiiter (õppeaeg 2 aastat)

ÕPPIMISVÕIMALUSED TÖÖTAMISE KÕRVALT:

reisikorraldus/giid, tekstiilitöö, keraamika, loomakasvatus, sekretäritöö, maaturismi teenindus, kokk, pagar, toiduainete töötlemine, mesindus

Dokumentide vastuvõtt päevaõppesse:
10. juuni – 16. august 2013

Olustvere 70401 Viljandi maakond, olustvere.edu.ee
Tel: 437 4290, 437 4244, faks: 437 1610, e-post: kool@olustvere.edu.ee

Tekstiilitöö

Võimalik ka sessioonõpe, osalise õppetööga Tallinnas

PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOL

Jalaka 8, Pärnu, tel 442 0480
www.saksatk.ee

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kase 61, Tallinn, tel 696 5644
www.sisekaitse.ee; info@sisekaitse.ee
www.facebook.com/sisekaitseakadeemia;
www.twitter.com/sisekaitse
www.youtube.com/sisekaitseakadeemia

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Korreksioon
Maksundus ja toll
Politseiteenistus
Päästeteenistus

KUTSEÕPE

Päästja
Päästekorraldaja
Päästespecialist
Vanglaametnik
Politseiametnik
Piirivalvur

MAGISTRIÕPE

Sisejulgeoleku magistriõpe
Ärijuhtimine (koostöös Tartu Ülikooliga)

ÕPPIMISVÕIMALUSI PAKUVAD NELI KOLLEDŽIT

Finantskolledž
Justiitskolledž
Politsei- ja Piirivalvekolledž
Päästekolledž

RAKVERE AMETIKOOL

Piiri 8, Rakvere, 329 5030; 329 5037
www.rak.edu.ee; info@rak.ee

ÕPPEAEG 2 AASTAT

Hotelliteenindus
Tarkvara ja andmebaaside haldus
Ehitusviimistlus
Tööriistalukksepp
Pagar, kondiiter

ÕPPEAEG 2 AASTAT JA 6 KUUD

Autotehnik
Kokk

ÕPPEAEG 6 KUUD

Veoautojuht (õppetöö alates jaanuarist)
Kelner

ÕPPEAEG 1 AASTA

Puidupingitööline
Keevitaja (MIG/MAG)

**PÄRNUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS****Kutseõpe keskhariiduse baasil:**

- arvutid ja arvutivõrgud sesoonõpe
- hooldustöötaja sesoonõpe
- juuksur
- kosmeetik spaateenindaja lisaoskusega
- ärikorraldus
- müügikorraldus
- puidupingitööline (CNC masina operaator)
- rätsepatöö
- sekretäritöö
- väikeettevõtlus sesoonõpe
- majandusarvestus ja maksundus sesoonõpe
- ehitusviimistlus

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT

25. juuni - 14. august 2013

Niidupargi tn 8/12 Pärnu 80047

Tel: 442 7883; 445 9465, www.hariduskeskus.ee

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO

Ehitajate tee 5, Tallinn, tel 620 3504
www.vastuvott.ttu.ee; www.ttu.ee
vastuvott@ttu.ee

BAKALAUREUSE-, INSENERI- JA RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE**EHITUSTEADUSKOND**

Keskonnatehnika
Arhitektuur
Logistika
Transpordiehitus
Tööstus- ja tsiviilehitus

ENERGEETIKATEADUSKOND

Elektriamid ja jõuelektronika
Elektroenergeetika
Geotehnoloogia

INFOTEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Arvutisüsteemid
Elektronika ja telekommunikatsioon
Informaatika
Äriinfotehnoloogia

KEEMIA- JA MATERJALITEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Keemia- ja keskkonnakaitse tehnoloogia
Materjalitehnoloogia
Toidutehnika ja tootearendus

MAJANDUSTEADUSKOND

Avaliku sektori majandus
Ärindus
Rahvusvahelised suhted
Rahvusvaheline ärikorraldus

MATEMAATIKA-LOODUSTEADUSKOND

Geenitehnoloogia
Rakenduskeemia ja biotehnoloogia
Tehniline füüsika
Maa-teadused

MEHAANIKATEADUSKOND

Mehhatroonika
Soojusenergeetika
Tootearendus ja tootmistehnika

SOTSIAALTEADUSKOND

Avalik haldus
Halduskorraldus
Õigusteadus

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ

Tõnismägi 14, Tallinn, tel 627 2686
www.ttu.ee/tallinna-kolledz; tk@ttu.ee

Kinnisvara korrashoid
Maastikuarhitektuur
Majandusarvestus
Rahvusvaheline majandus ja ärikorraldus

TTÜ TARTU KOLLEDŽ

Puistee 78, Tartu, tel 620 4800
www.ttu.ee/tartu-kolledz; nt@ttu.ee

INSENERIÕPE

Ehitiste restaureerimine
Ehitiste projekteerimine ja arhitektuur
Materjalide taaskasutus ja ettevõtte juhtimine

BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPE

Tööstusökoloogia
Ruumiline planeerimine

TARTUS 1. ÕPPEAASTA, JÄTK TALLINNAS

Tootearendus ja tootmistehnika
Mehhatroonika
Soojusenergeetika
Elektroenergeetika
Elektriamid ja jõuelektronika
Tööstus- ja tsiviilehitus
Transpordiehitus
Veetehnika

TTÜ KURESSAARE KOLLEDŽ

Rootsi 7, Kuressaare, tel 453 9145
www.ttu.ee/kuressaare; kuressaare@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Elektroonsed süsteemid
Turismi- ja toitlustuskorraldus
Väikeettevõtlus
Väikelaevaehitus

TÜÜ VIRUMAA KOLLEDŽ

Järveküla tee 75, Kohtla-Järve,
tel 336 3920
www.ttu.ee/virumaa-kolledz; info@vk.edu.ee

Hoonete ehitus
Energiatehnika
Rakendusinfotehnoloogia
Kütuste tehnoloogia
Tootmise automatiseerimine
Masinaehitustehnoloogia

**STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS
IN RIGA**

Strelnieku iela 4A, Riga, Latvia,
tel.+371 6701 5800, admission@sseriga.edu
www.sseriga.edu;

BAKALAUREUSEÕPE

Majandus
Ärijuhtimine

*Bakalaureusekraad 3 aastaga, rahvusvaheline
keskkond, kooliväline huvitegevus*

**TALLINNA LASNAMÄE
MEHAANIKAKOOL**

Uuslinna 10, Tallinn, tel 621 5572
www.tlmk.ee; kool@tlmk.ee

TALLINNA POLÜTEHNİKUM

Pärnu mnt 57, Tallinn, tel 610 3601
www.tptlive.ee; info@tptlive.ee

Elektrik
Automaatik
Telekommunikatsiooniseadmete spetsialist
Elektroonikaseadmete koostaja
Arvutid ja arvutivõrgud
Multimeedium (veebispetsialist)
Trükitehnoloogia
Fotograafia (järgmine vastuvõtt 2014. a.)

TALLINNA TEENINDUSKOOL

Majaka 2, Tallinn, tel 605 3108
www.teeninduskool.ee;
vastuvott@teeninduskool.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Kokk (õppekeel: eesti ja vene)
Kondiiter (õppekeel: eesti ja vene)
Hotelliteenindus
Müügiesindaja
Müügikorraldus
Kodumajandus (spetsialiseerumine abikokale;
õppekeel: vene)
Müügiesindaja (tsükliõpe)

**TÖÖKOHA PÕHINE ÕPE (KUTSEÕPE
KESKHARIDUSE BAASIL)**

Müügikorraldus
Toiduainete tehnoloogia, kondiitri suund (eeldab
varasemat kondiitri või pagar-kondiitri õppekava
läbimist)

**TULE ÕPPIMA
TALLINNA
POLÜTEHNİKUMI!**

Õpilaskodu võimalus
Soodne asukoht Tallinna kesklinnas
Koostööprogrammid mitmete kõrgkoolidega

MEIE ERIALAD:

Elektrik
Automaatik
Telekommunikatsiooniseadmete spetsialist
Elektroonikaseadmete koostaja
Arvutid ja arvutivõrgud
Multimeedium (veebispetsialist)
Trükitehnoloogia
Fotograafia
(järgmine vastuvõtt 2014. a.)

Tallinna Polütehnikum

Pärnu mnt. 57, Tallinn
tel. 610 3601, info@tptlive.ee

www.tptlive.ee

TALLINNA ÜLIKOOL

Narva mnt 25, Tallinn, tel 640 9235
www.tlu.ee/vastuvott; vastuvott@tlu.ee

HARIDUS

Alushariduse pedagoog*
Andragoogika
Eripedagoogika*
Klassiõpetaja*
Pedagoogika (humanitaarteaduste suund)
Pedagoogika (loodusteaduste suund)
Tööõpetus
Kutsepedagoogika (kaugõpe)

HUMANITAARIA

Ajalugu
Antropoloogia
Eesti filoloogia
Eesti keel kui teine keel ja eesti kultuur
Filosoofia
Inglise keel ja kultuur
Kultuuriteadus
Lähis-Ida ja Aasia kultuurilugu
Referent-toimetaja
Romaani keeled ja kultuurid
Saksa keel ja kultuur
Soome filoloogia
Vene filoloogia

KUNSTID

Käsitöö ja kodundus*
Koreograafia
Kunstiõpetus*
Muusika

LODUSTEADUSED

Bioloogia (kõrvalainega)
Füüsika (kõrvalainega)
Geoökoloogia
Informaatika
Keskkonnakorraldus
Matemaatika

SOTSIAALTEADUSED

Ajakirjandus
Infoteadus*
Psühholoogia

Psühholoogia (inimeseõpetuse suund)
Reklaam ja imagoloogia
Riigiteadused
Sotsioloogia
Suhtekorraldus
Haldus- ja ärikorraldus (kaugõpe)

TERVIS

Kehakultuur*
Kunstiteraapiad
Rekreatsioonikorraldus*
Sotsiaaltöö*

ÕIGUS

Õigusteadus
Õigusteadus (õppetöö inglise keeles)*
**võimalus õppida ka kaugõppes*

BALTI FILMI- JA MEEDIAKOOL

Meedia (TV/audiovisuaalne meedia, õppetöö inglise keeles)
Ristmeedia tootmine (õppetöö inglise keeles)

HAAPSALU KOLLEDŽ

Klassiõpetaja
Rakendusinformaatika (multimeedium)
Käsitöötehnoloogiad ja disain (kaugõpe)
Liiklusohutus (kaugõpe)
Tervisejuht (kaugõpe)

KATARIINA KOLLEDŽ

Humanitaarteadused
Interdistsiplinaarsed humanitaarteadused –
Artes Liberales (õppetöö inglise keeles)
Interdistsiplinaarsed sotsiaalteadused – Artes
Liberales (õppetöö inglise keeles)
Sotsiaalteadused

RAKVERE KOLLEDŽ

Alushariduse pedagoog (võimalus õppida ka
kaugõppes)
Haldus ja ärikorraldus (spetsialiseerumisega
keskkonnakorraldusele)(kaugõpe)
Sotsiaalpedagoogika (kaugõpe)

TLÜ PEDAGOOGILINE SEMINAR

Noorsootöö

TALLINNA TEHNIKAKÕRGGKOO

Pärnu mnt 62, Tallinn, tel 666 4569
www.ttk.ee; vastuvott@ttk.ee

RAKENDUSKÕRGGHARIDUS**ARHITEKTUURI JA KESKKONNATEHNIKA****TEADUSKOND**

Rakendusarhitektuur
Tehnoloogiline

EHITUSTEADUSKOND

Hoonete ehitus
Rakendusgeodeesia
Teedeehitus

MEHAANIKATEADUSKOND

Elektritehnika
Masinaehitus
Tehnomaterjalid ja turundus

RÕIVA- JA TEKSTIILITEADUSKOND

Rõiva- ja tekstiiliala ressursikorraldus
Rõivaste tehniline disain ja tehnoloogia

TRANSPORDITEADUSKOND

Autotehnika
Raudteetehnika
Transport ja logistika

TALLINNA MAJANDUSKOO

Tammsaare tee 147, Tallinn, tel 650 7862
www.tmk.edu.ee

TALLINNA TRANSPORDIKOO

Tehnika 18, Tallinn, tel 697 9040
www.ttrk.ee

TARTU KÕRREM KUNSTIKOO

Tähe 38b, Tartu, tel 730 9822
www.artcol.ee; artcol@artcol.ee

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGGKOO

Kännu 67, Tallinn, tel 671 1701
Lehe 12, Kohtla-Järve
www.ttk.ee; info@ttk.ee

RAKENDUSKÕRGGHARIDUS

Farmatseut
Hambatehnik
Optometrist
Tegevusterapeut
Tervisedendaja

Õde
Ämmaemand

KUTSEÕPE

Hooldustöötaja
Erakorralise meditsiini tehnik
Lapsehoidja
Massöör (tasuline õpe)

**TALLINNA
TERVISHOIU KÕRGGKOO****RAKENDUSKÕRGGHARIDUS**

Farmatseut
Hambatehnik
Optometrist
Tegevusterapeut
Tervisedendaja
Õde
Ämmaemand

KUTSEÕPE
Hooldustöötaja
Erakorralise
meditsiini tehnik
Lapsehoidja
Massöör (tasuline)

Avatud ukсед märtsis ja oktoobris

Asume Tallinnas, Kännu 67
ja Kohtla-Järvel, Lehe 12.
Rohkem infot www.ttk.ee
või kirjuta meile info@ttk.ee

TARTU ÜLIKOOL

Ülikooli 18, Tartu, tel 737 5100, 737 5625
 www.ut.ee; sisseastumine@ut.ee
 www.ut.ee/sisseastumine

BAKALAUREUSEÕPE**USUTEADUSKOND**

Usuteadus

ÕIGUSTEADUSKOND

Õigusteadus (õppetööga Tartus või Tallinnas)

ARSTITEADUSKOND

Arstiteadus

Hambaarstiteadus

Proviisor

FILOSOOFIATEADUSKOND

Ajalugu

Ajalugu (kunstiajalugu)

Eesti ja soome-ugri keeleteadus

Eesti ja soome-ugri keeleteadus (eesti keel
mitmekeelses ühiskonnas)

Filosoofia

Kirjandus ja kultuuriteadused

Inglise keel ja kirjandus

Klassikaline filoloogia

Maalikunst

Romanistika (prantsuse keel ja kirjandus)

Romanistika (hispaania keel ja kirjandus)

Saksa keel ja kirjandus

Skandinaavia keeled ja kultuurid (norra keel ja
kirjandus)

Semiootika ja kultuuriteooria

Vene ja slaavi filoloogia

KEHAKULTUURITEADUSKOND

Füsioteraapia

Kehaline kasvatus ja sport

LOODUS- JA TEHNOLOOGIATEADUSKOND

Bioloogia

Geenitehnoloogia

Geograafia

Geoloogia

Keskkonnatehnoloogia

Ökoloogia ning elustiku kaitse

Arvutitehnika

Füüsika

Keemia

Materjaliteadus

MAJANDUSTEADUSKOND

Majandusteadus

Ettevõtetmajandus (inglise keeles)

MATEMAATIKA-INFORMAATIKATEADUSKOND

Informaatika

Matemaatika

Matemaatiline statistika

SOTSIAAL- JA HARIDUSTEADUSKOND

Ajakirjandus ja kommunikatsioon

Psühholoogia

Sotsioloogia, sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika

Eripedagoogika

Haridusteadus (humanitaarained)

Haridusteadus (loodusteaduslikud ained)

Haridusteadus (reaalained)

Koolieelse lasteasutuse õpetaja

Riigiteadused

**BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPPE
INTEGREERITUD ÕPPEKAVA**

Klassiõpetaja

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Eesti viipekeele tõlk

NARVA KOLLEDŽ

Raekoja plats 2, Narva, tel 356 0608
 www.narva.ut.ee; college@narva.ut.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Humanitaarained mitmekeelses koolis

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses
õppekeskkonnas

**BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPPE
INTEGREERITUD ÕPPEKAVA**

Klassiõpetaja mitmekeelses koolis

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Noorsootöö

PÄRNU KOLLEDŽ

Ringi 35, Pärnu, tel 445 0520
 www.pc.ut.ee; info@pc.ut.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Ettevõtlus ja projektijuhtimine
Sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus
Turismi- ja hotelliettevõtlus

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Posti 1, Viljandi, tel 435 5232
www.kultuur.edu.ee; kool@kultuur.edu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Koolimuusika

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja
Info- ja dokumendihaldus
Raamatukogundus ja infokeskkonnad
Jazz-muusika
Pärimusmuusika
Kultuurikorraldus
Rahvuslik ehitus
Rahvuslik metallitöö
Tantsukunst
Teatrikunst

TALLINNA TÖÖSTUSHARIDUSKESKUS

Sõpruse pst 182, Tallinn, tel 654 2833
www.tthk.ee; info@tthk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Rätsepatöö (stilist)
Müügikonsultant rõivaalal
Müügikonsultant
Juuksur
Arvjuhtimisega (APJ) metallilõikepinkide
operaator
Mehhatroonik
Autotehnik
Autoplekksepp
Automaaler
Autodiagnostik
Keevitaja (osaoskusega MIG/MAG)
Külmamehaanik
Plastitöötlemise seadistaja

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOO

Nooruse 5, Tartu, tel 737 0207
www.nooruse.ee; ruthpihle@nooruse.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Õde
Ämmaemand
Füsioterapeut
Bioanalüütik
Radioloogiatehnik
Tervisekaitse spetsialist

KUTSEHARIDUS

Lapsehoidja
Hooldustöötaja
Erakorralise meditsiini tehnik

Meiega avastad 5. Nooruse saladuse!

Rakenduskõrghariduse õppekavad:

- ☒ õde
- ☒ ämmaemand
- ☒ füsioterapeut
- ☒ bioanalüütik
- ☒ radioloogiatehnik
- ☒ tervisekaitse spetsialist

Kutsehariduse
õppekavad:

- ☒ lapsehoidja
- ☒ hooldustöötaja
- ☒ erakorralise meditsiini tehnik

Tule töövarjuks Eesti haiglatesse ja tudengivarjuks
kõrgkooli kogu õppeaasta vältel!

Tel 737 0207
ruthpihle@nooruse.ee

www.facebook.com/ttkartu.ee www.nooruse.ee

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOO
TARTU HEALTH CARE COLLEGE

TARTU KUTSEHARIDUSKESKUS

Kopli 1, Tartu, tel 736 1866
www.khk.ee; info@khk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Pagar-kondiiter (sessioonõpe)
Toiduainete tehnoloogia (sessioonõpe)
Kondiiter (sessioonõpe)
IT süsteemide spetsialist
Tarkvara arenduse tugitehnik (sessioonõpe)
Tarkvaraarendaja
Multimeedium (veebispetsialist)
Ehitusviimistlus (maaler)
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus (pottsepp)
Mehhatroonika
Elektrik
Müügikorraldus (päevane ja sessioonõpe)
Müügiesindaja
Ärikorraldus
Logistik
Juuksur
Puhastustööde juhtimine (sessioonõpe)
Majandusarvestus
Hotelliteenindus
Toitlustusteenindus
Hotelliteenindus (spaateenindus)
Majutusteenuste korraldus
Kelner
Kokk
Tisler
Puidupingitööline (CNC operaator)
Autotehnik (päevane ja sessioonõpe)
Automaaler
Turismikorraldus
Reisikorraldus
Rekreatsioonikorraldus
Sekretäritöö (personalitöö lisaoskusega)
Sekretäritöö (arveametniku lisaoskusega, sessioonõpe)

**VILJANDI ÜHENDATUD
KUTSEKESKKOOL**

Vana-Võidu, Viiratsi vald, tel 435 1020
www.vykk.vil.ee; kool@vykk.vil.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Puit- ja kiviehitiste restaureerija
Ehitaja
Ehitusviimistleja
Plaatija
Pottsepp
Automaaler
Autotehnik (sesoonõpe)
Arvutid ja arvutivõrgud
Kokk (sesoonõpe)
Keskonnatehnika lukksepp (sesoonõpe)
Kinnisvaraholdaja (sesoonõpe)
Elektrik
Bussijuht (D, sesoonõpe)
Autojuht (C, sesoonõpe)

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUS

Loode 3, Valga, tel 766 8575
www.vkok.ee; info@vkok.ee

**VANA-VIGALA TEHNIKA- JA
TEENINDUSKOOL**

Vigala vald, Raplamaa, tel 482 4545
www.wigalattk.ee

VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Väimela, Võru vald, Võrumaa, tel 785 0800
www.vkhk.ee; vkhk@vkhk.ee

Teavitamis- ja nõustamis- keskused ehk **Rajaleidja** keskused

Mis sealt saab? Keskuse poole võid julgesti pöörduda, kui vajad infot ja tuge oma elukutse või kooli valimisel, töö otsimisel ning enda tundma õppimisel. Minna võid üksi, koos sõpradega või näiteks hoopis koos ema või isaga! Lepi eelnevalt aeg kokku, teenus on kuni 26aastastele tasuta!

Harjumaa

Tallinna ja Harjumaa noorte teabe- ja nõustamiskeskus

Address: Suur-Ameerika 35

Telefon: 641 8813, 556 98607

E-post: tulevikuredel@gmail.com

www.tulevikuredel.ee

Rajaleidja Ida - Harju keskus

Address: Anija mõis, Anija vald

Telefon: 608 4325 , 58 041 270

E-post: noored@koostyykoda.ee

<http://kkohvik.koostyykoda.ee>

Keila karjäärikeskus

Address: Paldiski mnt 28f, Keila

Telefon: 677 3959, 533 12139

E-post: noorteinfo@keila.ee

www.keilanoortekeskus.ee

Hiumaa

Hiumaa teavitamis- ja nõustamiskeskus HUPS

Address: Uus tn 2b, Kärdla

Telefon: 462 2545

E-post: info@hups.ee

www.hups.ee

Ida-Virumaa

Ressursikeskus Vitatiim

Address: Tallinna mnt 26, Narva

Telefon: 356 8846

E-post: vitatiim@gmail.com

www.vitatiim.ee

Jõgevamaa

Jõgevamaa nõustamiskeskus

Address: Piiri tn 4, Jõgeva

Telefon: 776 0166, 522 8025

E-post: mairepuss@gmail.com

www.jmnk.ee

Järvamaa

Kesk-Eesti noortekeskus

Address: Lai tn 33, Paide

Telefon: 385 1489, 555 30598

E-post: info@kenk.ee

www.kenk.ee

Läänemaa

Läänemaa laste ja noorte nõustamiskeskus

Address: Kastani tn 7, Haapsalu

Telefon: 473 7227

E-post: info@noustamiskeskus.ee

www.noustamiskeskus.ee

Lääne-Virumaa

Lääne-Viru karjäärikeskus

Address: Rohuaia 12 (tuba 111), Rakvere

Telefon: 325 5077

E-post: info@teejuht.ee

www.teejuht.ee

Põlvamaa

Põlvamaa Õppenõustamiskeskus

Address: Kesk tn 20 (IV korrus), Põlva

Telefon: 799 8907

E-post: polvaonk@gmail.com

www.polvaonk.ee

Pärnumaa**Pärnu õppenõustamiskeskus ja noorte infopunkt**

Address: Metsa tn 1, Pärnu
 Telefon: 443 1515
 E-post: noorteinfo@parnu.ee
www.onk.ee
www.parnunooored.ee

Raplamaa**Raplamaa info- ja nõustamiskeskus**

Address: Tallinna mnt 14, Rapla
 Telefon: 489 4541, 530 74 756
 E-post: rink@rink.ee
www.rink.ee

Saaremaa**Saaremaa karjäärikeskus**

Address: Lossi tn 1 (sissepääs Kitsalt tänavalt), Kuressaare
 Telefon: 53 012 776
 E-post: info@karjaaripold.ee
www.karjaaripold.ee/saarekeskus

Tartumaa**Tartu info- ja karjäärinõustamiskeskus**

Address: Kopli tn 1a (II korrus), Tartu
 Telefon: 736 1890
 E-post: tulevikutee@khk.ee
www.khk.ee/noustamine

Valgamaa**Valgamaa noorte nõustamiskeskus**

Address: Kesk tn 12 (I korrus, kabinet 336), Valga
 Telefon: 766 6189
 E-post: karjaarikohvik@valgamaa.ee
<http://tankla.net>

Viljandimaa**Viljandimaa Rajaleidja keskus**

Address: Leola 15a, Viljandi
 Telefon: 433 3994
 E-post: viljandi.rajaleidja@gmail.com
www.majakas.info

Võrumaa**Võrumaa karjäärikeskus**

Address: Liiva tn 21, Võru
 Telefon: 51 346 30, 530 40751
 E-post: infoboks@hotmail.ee
www.karjaaripold.ee/vorukeskus

Kõrgkoolide karjäärikeskused

Mis sealt saab? Keskuse poole võid julgesti pöörduda, kui vajad infot ja tuge kõrgkooli sisseastumisel ning õige eriala väljaselgitamisel. Lisaks andatakse töötsemisel ning töö- ja praktikakohtade vahendamisel. Lepi eelnevalt aega kokku, teenus on sisseastujatele, üliõpilastele ning vilistlastele tasuta!

Maaülikooli karjääriteenistus

Address: Kreutzwaldi 1-225 (keelekeskus/mõisamaja), Tartu
 Telefon: 731 3032
 E-post: oposka@emu.ee
www.emu.ee/oppijale/karjaariteenistus

Tallinna Tehnika Ülikooli karjääriteenistus

Address: Ehitajate tee 5 (ruum I-221), Tallinn
 Telefon: 620 3518
 E-post: career@ttu.ee
www.ttu.ee/career

Tallinna Ülikooli karjääri- ja nõustamiskeskus

Address: Narva mnt 25 (ruum S-142, Silva õppehoone), Tallinn
 Telefon: 640 9230
 E-post: career@tlu.ee
www.tlu.ee/career

Tartu Ülikooli karjääri- ja psühholoogilise nõustamise talitus

Address: Ülikooli 18 (ruum 102, TÜ peahoone), Tartu
 Telefon: 737 6084
 E-post: career@ut.ee
www.ut.ee/career

We Make Talent Grow

- Bakalaureuseõpe majanduses ja ärianduses
- Bakalaureusekraad 3 aastaga
- Rahvusvaheline keskkond
- Kooliväline huvitegevus

The Financial Timesi koostatavas Euroopa parimate ärikoolide pingereas on meie kool pidevalt parimate seas

Kutsume Sind Riiga varjupäevale, et saaksid kogeda ja oma silmaga veenduda, mida tähendab õppimine SSE Rigas.

Avalduste esitamise tähtaeg veebis on 8. aprill.

admission@sseriga.edu; tel.: +371 6701 5800

www.sseriga.edu

VERBIS AUT RE

SISEKAITSEAKADEEMIA
See on kool, kus õpivad

PARIMAD

ÕPPUREID OOTAVAD NELI KOLLEDŽIT:
FINANTSKOLLEDŽ
JUSTIITSKOLLEDŽ
POLITSEI- JA PIIRIVALVEKOLLEDŽ
PÄÄSTEKOLLEDŽ

AVATUD UKSED
21. MÄRTSIL 2013!

SAA PARIMAKS.

VASTUVÕTT
01.07-11.07.2013!

TULE ÕPPIMA SISEKAITSEAKADEEMIASSE

WWW.FACEBOOK.COM/SISEKAITSEAKADEEMIA WWW.SISEKAITSE.EE WWW.TWITTER.COM/SISEKAITSE